

Хармонизиована Алокациона правила за расподелу права на дугорочни преносни капацитет

у складу са чланом
51 Уредбе комисије (ЕУ) 2016/1719
од 26. септембра 2016. којом се утврђују смернице за
дугорочну расподелу капацитета

Садржај

Поглавље 1	8
Члан 1 Предмет и обим	8
Члан 2 Дефиниције и тумачења	8
Члан 3 Јединствена алокациона платформа	12
Члан 4 Регионалне специфичности	12
Члан 5 Датум ступања на снагу и примена.....	13
Поглавље 2 Услови и поступак за учешће у Аукцијама и трансферу	14
Члан 6 Опште одредбе	14
Члан 7 Закључивање Уговора о учешћу.....	14
Члан 8 Форма и садржај Уговора о учешћу	15
Члан 9 Достављање података	15
Члан 10 Гаранције	17
Члан 11 Изјава о учешћу искључиво у трансферу.....	17
Члан 12 Наменски Пословни рачун	17
Члан 13 Прихватање Правила информационог система	17
Члан 14 Трошкови повезани са Уговором о учешћу.....	17
Члан 15 Одбијање пријаве	17
Члан 16 Пристап Аукционом систему	18
Члан 17 Склапање додатних финансијских услова.....	18
Члан 18 Регулаторни и правни захтеви.....	19
Поглавље 3 Инструменти обезбеђења плаћања.....	20
Члан 19 Опште одредбе	20
Члан 20 Облик готовинског депозита	20
Члан 21 Облик Банкарске гаранције	21
Члан 22 Валидност и обнављање Банкарске гаранције.....	23
Члан 23 Кредитни лимит	23
Члан 24 Измене инструмената обезбеђења плаћања	23
Члан 25 Проблем са инструментом обезбеђења плаћања.....	24
Члан 26 Искоришћење инструмената обезбеђења плаћања	25
Поглавље 4 Аукције.....	26
Члан 27 Опште одредбе о Аукцијама.....	26
Члан 28 Временски оквир за Доделу капацитета и врста продукта.....	26
Члан 29 Спецификација аукција	27
Члан 30 Периоди смањеног понуђеног капацитета	29

Члан 31	Подношење Понуда	29
Члан 32	Регистрација Понуде	30
Члан 33	Подразумевана Понуда.....	30
Члан 34	Провера Кредитног лимита	31
Члан 35	Одређивање резултата Аукција	34
Члан 36	Обавештавање о прелиминарним резултатима Аукција.....	36
Члан 37	Подношење приговора на резултате Аукција.....	37
Поглавље 5	Враћање Права на дугорочни преносни капацитет.....	39
Члан 38	Опште одредбе	39
Члан 39	Поступак враћања.....	39
Члан 40	Накнада за носиоце Права на дугорочни преносни капацитет.....	40
Поглавље 6	Трансфер Права на дугорочни преносни капацитет	42
Члан 41	Опште одредбе	42
Члан 42	Поступак трансфера.....	42
Члан 43	Правне последице трансфера	43
Члан 44	Огласна табла	43
Поглавље 7	Коришћење и накнада за Права на дугорочни преносни капацитет.....	44
Члан 45	Општа начела	44
Члан 46	Номинација PTR	44
Члан 47	Документ са правима коришћења	45
Члан 48	Накнада носиоцима Права на дугорочни преносни капацитет за неноминована PTR.....	45
Поглавље 8	Резервни поступци	47
Члан 49	Опште одредбе	47
Члан 50	Резервни поступак за размену података.....	47
Члан 51	Резервни поступак за Аукције	48
Члан 52	Отказивање Аукција	49
Члан 53	Резервни поступак за враћање Права на дугорочни преносни капацитет	50
Члан 54	Резервни поступак за трансфер Права на дугорочни преносни капацитет	50
Члан 55	Резервни поступак обавештавања квалификованих особа.....	50
Поглавље 9	Ограничавање Права на дугорочни преносни капацитет.....	51
Члан 56	Догађаји који узрокују ограничавање и последице органичавања Права на дугорочни преносни капацитет.....	51
Члан 57	Поступак и обавештавање о ограничавању капацитета	51

Члан 58	Рок за гарантованост дан унапред.....	53
Члан 59	Накнада за ограничавање у сврху обезбеђивања рада система у границама оперативне сигурности пре рока за гарантованост дан унапред	53
Члан 60	Накнада за ограничавања због Више силе пре рока за гарантованост дан унапред.....	54
Члан 61	Накнада за ограничавања услед Више силе или Ванредне ситуације након рока за гарантованост дан унапред.....	55
Поглавље 10	Издавање рачуна и плаћање	56
Члан 62	Општа начела	56
Члан 63	Прорачун доспелог износа	56
Члан 64	Израчунавање бруто пореза.....	57
Члан 65	Издавање рачуна и услови плаћања.....	57
Члан 66	Спорови у погледу плаћања	60
Члан 67	Закасне уплате и проблеми са плаћањем	61
Поглавље 11	Разно	62
Члан 68	Трајање и измене и допуне Алокационих правила.....	62
Члан 69	Одговорност	63
Члан 70	Решавање спорова	64
Члан 71	Привремена обустава Уговора о учешћу.....	65
Члан 72	Раскид Уговора о учешћу	67
Члан 73	Виша сила	68
Члан 74	Обавештења	69
Члан 75	Поверљивост	70
Члан 76	Пренос права и подуговарање	71
Члан 77	Надлежно право	71
Члан 78	Језик	71
Члан 79	Интелектуално власништво	72
Члан 80	Односи међу Странама	72
Члан 81	Непостојање права треће стране	72
Члан 82	Одрицање од права.....	72
Члан 83	Целовитост уговора	72
Члан 84	Искључивост правних лекова	73
Члан 85	Недељивост одредби	73

ГДЕ

- (1) Овај документ дефинише хармонизована алокациона правила за расподелу права на дугорочни преносни капацитет на нивоу Европске уније (ЕУ) (у даљем тексту: ХАП) у складу са Чланом 51 Уредбе Комисије (ЕУ) 2016/1719 којим се утврђују смернице о расподели капацитета ("FCA Уредба").
- (2) ХАП је одобрен од стране ACER-а 2017. године (ACER Одлука 03/2017), а затим измењени 2019. и 2021. године (ACER Одлуке 14/2019 и 15/2021). Дана 1. марта 2023. године, ENTSO-E је у име свих оператора преносних система (ТСО) поднео ACER-у своје предлоге измена ХАП-а. Дана 1. августа 2023. године, сви ТСО су допунили своје поднеске изменама у вези са колатералима. Овај документ се заснива на предлозима измена свих ТСО од 1. марта и 1. августа 2023. године, како су измењени и одобрени од стране ACER-а.
- (3) ХАП узима у обзир одредбе о општим принципима Уредбе (ЕУ) бр. 2019/943 Европског парламента и Већа од 5. јуна 2019. године о унутрашњем тржишту електричне енергије (у даљем тексту: под називом "Уредба (ЕУ) бр. 2019/943").
- (4) ХАП узима у обзир општа начела, циљеве и друге методологије наведене у FCA Уредби. Циљ FCA Уредбе је координација и усклађивање прорачуна и расподеле капацитета на дугорочним тржиштима капацитета и постављање захтева за Операторе преносних система за сарадњу на паневропском нивоу; на нивоу региона за израчунавање капацитета (у даљем тексту CCR) и преко граница зона трговања.
- (5) У складу са чланом 52 (2) FCA Уредбе, ова хармонизована алокациона правила за расподелу права на дугорочни преносни капацитет би требало да садрже најмање усклађене дефиниције и обим примене, опис процеса расподеле / процедуре за расподелу права на дугорочни преносни капацитет, укључујући и минималне услове за учешће, финансијска питања, врста продукта понуђених на експлицитним аукцијама, правила за номинацију, правила ограничавања и компензације, правила за учеснике на тржишту у случају да преносе своја права на дугорочни преносни капацитет, начело коришћења или продаје, правила која се односе на више силе и одговорност. Поред тога, ХАП би требало да садржи и уговорни оквир између Јединствене алокационе платформе и учесника на тржишту.
- (6) У складу са чланом 52(3) FCA Уредбе, ХАП такође садрже регионалне специфичне услове или специфичне услове на граници зона трговања (али не ограничавајући се), опис врсте права на дугорочни преносни капацитет који се нуде на свакој граници зоне трговања унутар CCR, врсту режима накнаде за права на дугорочни преносни капацитет која се примењују на свакој граници зоне трговања унутар CCR према расподели на дан унапред временском хоризонту, примену алтернативних координисаних регионалних решења за решавање проблема, регионална правила о компензацији која дефинишу регионалне гаранцијске режиме. Ови специфични захтеви су детаљно наведени у релевантним анексима ХАП-а за одговарајуће регионе или на граници зона трговања, који ће бити одобрени од стране Националних Регулаторних Тела. Специфични регионални захтеви или захтеви границе зона трговања неће укључивати било који тип

регионалне специфичности која значајно одступа од ХАП-а или чак од саме FCA Уредбе.

- (7) Овај документ, такође садржи одредбе хармонизованих алокационих правила за расподелу права на дугорочни преносни капацитет, које се примењују на границама зоне трговања у ЕУ, осим ако одговарајућа Национална Регулаторна Тела не одлуче другачије у складу са чланом 30 FCA Уредбе.
- (8) ХАП генерално доприноси постизању циљева члана 3 FCA Уредбе. Конкретно ХАП служи циљу промовисања ефективне дугорочне међусобне трговине са међузонским капацитетима и дугорочним смерницама за учеснике на тржишту, јер усклађивање свих релевантних правила олакшава стварање равноправних услова широм Европе. Тренутно постоји више правила за доделу капацитета широм ЕУ која треба да буду усклађена и имплементирана од стране Јединствене алокационе платформе на основу ХАП.
- (9) Циљ оптимизације расподеле права на дугорочни међузонски капацитет постиже се овим ХАП, нарочито зато што ће усклађена правила поједноставити трговинске активности за дугорочне продукте широм европских граница.
- (10) Такође, ХАП доприноси обезбеђивању недискриминаторног приступа дугорочном међузонском капацитету усклађивањем процеса учествовања на дугорочним аукцијама (или преносом тог права). У том циљу, ХАП детаљно објашњава неопходан споразум о учешћу који ће потписати све заинтересоване стране. Овај споразум такође омогућава приступ аукционом систему Јединствене алокационе платформе.
- (11) Осим тога, ХАП осигурава правичан и недискриминаторан третман свих одговарајућих страна, пошто утврђује правила која ће се примењивати од стране свих заинтересованих страна. Поред тога, ХАП осигурава транспарентност информација о аукцијама за права на дугорочни преносни капацитет.
- (12) Даље, ХАП предвиђа режим који поштује потребу за праведно и уредно додељивање капацитета и уредно формирање цена, јер је усклађен скуп правила додељивања предвиђен једним алгоритмом расподеле капацитета на основу приоритетног редоследа приликом процеса расподеле.
- (13) Што се тиче циља транспарентности и поузданости информација о расподели капацитета, ХАП дефинише које ће информације бити објављене од стране Јединствене алокационе платформе на централизован начин и које треба сматрати поверљивим.
- (14) Такође, ХАП доприноси ефикасном дугорочном оперативном раду и развоју система преноса електричне енергије и сектору електричне енергије у Европској унији, јер оптимизује процес алокација права на дугорочни преносни капацитет, на ефикасан начин одражавајући загушење на свим границама ЕУ.
- (15) Као закључак се намеће да ХАП доприноси општим циљевима FCA Уредбе у корист свих учесника на тржишту и крајњих потрошача електричне енергије.

ХАП

Поглавље 1

Опште одредбе

Члан 1

Предмет и обим

1. ХАП, укључујући одговарајуће регионалне и/или специфичне анексе граница, садржи одредбе и услове за доделу Права на дугорочни преносни капацитет на границама зона трговања у Европској унији, које Регистровани учесник прихвата потписивањем Уговора о учешћу. ХАП посебно уређује права и обавезе Регистрованих учесника, као и услове за учешће на Аукцијама, описују Аукционе процесе, укључујући одређивање Маргиналне цене као резултата Аукција, услове трансфера и враћања Права на дугорочни преносни капацитет, накнаду носиоцима Права на дугорочни преносни капацитет, поступке за ограничавање Права на дугорочни преносни капацитет и фактурисање/плаћање.
2. ХАП ће се примењивати на операторе преносног система (ТСО) наведене у Анексу 1.
3. Аукције и трансфер Права на дугорочни преносни капацитет односе се искључиво на Међузонски преносни капацитет тако да се Регистровани учесници не могу позвати ни на једно друго право у вези са доделом Права на дугорочни преносни капацитет изузев права која имају у складу са одредбама ХАП-а.
4. Јединствена алокациона платформа ће на својој веб страници објавити и ажурирати листу граница где се додељују Права на дугорочни преносни капацитет, заједно са информацијама о типу Права на дугорочни преносни капацитет и применом ограничења на износ компензације у случају ограничавања додељених права на прекогранични преносни капацитет, у складу са чланом 59 став 2 или став 3.

Члан 2

Дефиниције и тумачења

1. За потребе ХАП, примењиваће се дефиниције из члана 2. FCA Уредбе, члана 2. Уредбе (ЕУ) бр. 2015/1222, члана 2. Уредбе (ЕУ) бр. 2019/943, члана 2. Уредбе (ЕУ) бр. 2013/543 и члана 2. Директиве (ЕУ) бр. 2019/944.
2. Додатно, примењују се следеће дефиниције:
  1. **Партнерство** означава, у односу на било које лице, било које друго лице које директно или индиректно контролише или које контролишу или је под директном или индиректном контролом лица која заједнички делују на начин како је контрола дефинисана ЕУ Уредбом (ЕЗ) бр. 139/2004 од 20. јануара 2004. године о надзору концентрације између привредних субјеката;
  2. **АТЦ означава расположиви преносни капацитет (Available Transmission Capacity)**
  3. **Аукциони систем** означава информациони систем који користи Јединствена алокациона платформа у сврху спровођења Аукција, и како би се омогућиле остале процедуре описане у ХАП као што су трансфер или враћање Права на дугорочни преносни капацитет;
  4. **Спецификација аукције** односи се на списак специфичних карактеристика одређене Аукције, укључујући и природу понуђених продуката и релевантне датуме;

5. **Банкарска гаранција** односи се на безусловни и неопозив акредитив или гарантно писмо које издаје банка;
6. **Понуда** представља пар који чине Износ понуде и Цена понуде, који доставља Регистровани учесник који учествује у Аукцији;
7. **Цена понуде** означава цену коју је Регистровани учесник спреман да плати за један (1) MW Права на дугорочни преносни капацитет;
8. **Износ понуде** означава вредност Права на дугорочни преносни капацитет изражену у MW коју потражује Регистровани учесник;
9. **Период за подношење понуда** означава временски период у којем Регистровани учесници који желе да учествују у Аукцији могу дати своје Понуде;
10. **Пословни рачун** означава наменски депозитни рачун отворен у финансијској институцији коју одабере Јединствена алокациона платформа у име Јединствене алокационе платформе или који отвори Регистровани учесник за дискреционо коришћење од стране Јединствене алокационе платформе, али са Јединственом алокационом платформом као корисником таквог наменског готовинског депозита који Регистровани учесник може користити за плаћања;
11. **Кредитни лимит** означава износ инструмената обезбеђења плаћања који се може користити као средство обезбеђења плаћања при подношењу било које Понуде у наредним Аукцијама а који се не користи за покривање неизмирених обавеза плаћања;
12. **CNEC** означава Критични елемент мреже и непредвиђеност(Critical Network Element and Contingency);
13. **cNTC** означава Нето преносни капацитет (Net transmission Capacity)
14. **Додела капацитета базирана на cNTC** означава доделу прекограничних капацитета који су обезбеђени за доделу као АТС вредности. Ово укључује доделу АТС-ова израчунатих коришћењем приступа базираног на NTC-у;
15. **Додела капацитета на бази прорачуна токова снага** означава доделу прекограничних капацитета који су израчунати коришћењем приступа на бази прорачуна токова снага, и који су обезбеђени за доделу као параметри на бази протока, тј. РАМ и ПТДФ вредности, као и расположиви прекогранични капацитети који су обезбеђени за унапређени приступ на бази прорачуна токова снага.
16. **ЕИС код** односи се на ENTSO-E енергетски идентификациони код, којим се идентификују стране у прекограничном трговању;
17. **Унапређена додела капацитета на бази прорачуна токова снага** или EFB означава приступ који узима у обзир HVDC интерконективне водове (као и посебне случајеве радијалних, ненаслоњених АС граница зоне трговања) у прорачуну и алокацији капацитета на бази прорачуна токова снага, на границама зона трговања које су унутар или изван CCR-а заснованог на протоку. Према EFB-у, прекогранична размена преко HVDC интерконективног вода моделује се преко виртуелних чворова. Таква прекогранична размена моделује се расположивим капацитетом HVDC-а и физичким утицајем који та размена има на све CNEC-ове разматраног CCR-а заснованог на прорачуну токова снага;
18. **Финансијско право преноса са опцијом** значи право које даје свом носиоцу да добије финансијску надокнаду на основу резултата расподеле алокације дана унапред између две Зоне трговања током одређеног временског периода у одређеном правцу;

19. **Финансијско право преноса са обавезом** подразумева право које даје свом носиоцу да добије новчану накнаду или обавезује свог носиоца да обезбеди финансијску накнаду на основу резултата доделе права преноса између две Зоне трговања у одређеном временском периоду у одређеном правцу;
20. **Виша сила** означава непредвиђен или неуобичајен догађај или ситуацију изван разумне контроле уговорне Стране и/или надлежних Оператора преносног система, а који није настао због грешке Стране и/или надлежних Оператора преносног система, који се не може спречити или отклонити разумном предострожношћу и пажњом, те који се не може решити мерама које су са техничког, финансијског и/или економског становишта разумно могуће за Страну и/или надлежне Операторе преносног система, а који се стварно догодио те га је објективно могуће потврдити и због којег Стране и/или надлежни Оператори преносног система не могу испунити, привремено или трајно, своје обавезе;
21. **GNEC** означава Групне елементе мреже и непредвиђености;
22. **Правила информационог система** означавају услове за приступ и коришћење Аукционог система од стране Регистрованих учесника на начин како је објављено на интернет страници Јединствене алокационе платформе;
23. **Маргинална цена** означава цену у ЕУР-има одређену на одговарајућој Аукцији коју морају платити сви Регистровани учесници за сваки MW добијених Права на дугорочни преносни капацитет;
24. **Максималне размене (MaxVex)** односе се на неистовремене максималне билатералне размене на оријентисаним границама зона трговања у оквиру CCR-а који примењује приступ заснован на прорачуну токова снага, у складу са чланом 20(9) CASM Уредбе;
25. **Минималне/Максималне Нето позиције** односе се на неистовремене максималне и минималне могуће нето позиције сваке зоне трговања у оквиру CCR који примењује приступ заснован на прорачуну токова снага;
26. **МТУ** означава Јединицу тржишног времена (Market Time Unit)
27. Оријентисана граница зоне трговања означава дати смер границе зоне трговања;
28. **Уговор о учешћу** означава уговор којим се Стране обавезују да ће поштовати услове доделе Међузонског капацитета, како је садржано у овимХАП-у;
29. **Страна/Стране** односи се на Јединствену алокациону платформу и/или Регистрованог учесника означеног појединачно као Страна или заједно као Стране;
30. **Право на прекогранични преносни капацитет (PTR)** означава право које његовом носиоцу омогућава физички пренос одређене количине електричне енергије у одређеном временском периоду између две Зоне трговања у одређеном правцу;
31. **Горње ограничење цене** означава максималну вредност понуђене цене која се разматра за обрачун максималне обавезе плаћања по граници зоне трговања и смеру, израчунату у складу са чланом 34(6) овог ХАП-а;
32. **Период трајања продукта** означава време и датум када почиње право да се користи дугорочно право преноса, као и време и датум када се завршава право да се користи дугорочно право преноса;
33. **ПТДФ** означава Фактор дистрибуције преноса електричне енергије;
34. **РАМ** означава преосталу расположиву маргину;

35. **Период смањеног капацитета** означава временски период тј. одређене календарске дане и/или МТУ у оквиру Периода трајања продукта у којем се нуде Међузонски капацитети са смањеном количином MW-а узимајући у обзир предвиђене специфичне ситуације у мрежи (нпр. планирано одржавање, дугорочни испади);
  36. **Регистровани учесник** означава учесника на тржишту који је са Јединственом алокационом платформом закључио Уговор о учешћу;
  37. **Документ са правима коришћења** означава документ који садржи информације о максималној количини додељених Права на прекогранични преносни капацитет која учесник на тржишту може номинovati на граници Зоне трговања по дану, МТУ и смеру или максималној количини Финансијских права преноса која ће бити узета у обзир за финансијску накнаду, узимајући у обзир количину првобитно стечених Права на дугорочни преносни капацитет, накнадне трансфере и враћања права, као и сва могућа ограничења до којих је дошло пре издавања Документа са правима коришћења.
  38. **Shadow цена** означава двоструку цену CNEC или спољашње ограничење, која представља повећање економског суфицита ако се ограничење (PAM или ЕС, редом) повећа за један MW;
  39. **Зона потрошње (Sink зона)** означава Зону трговања у коју иде LTTR (Право на дугогодишњи капацитет: Long Term Transmission Right). У случају LTTR-а из зоне трговања А у Зону трговања В, Зона трговања В је зона потрошње;
  40. **Изворна зона (Source зона)** означава Зону трговања из које иде LTTR (Право на дугогодишњи капацитет: Long Term Transmission Right). У случају LTTR-а из Зоне трговања А у Зону трговања В, Зона трговања А је изворна зона;
  41. **Радни дан** означава календарске дане од понедељка до петка, уз изузетак државних празника, како је наведено на интернет страници Јединствене алокационе платформе;
  42. **Радно време** означава сате у Радном дану, као што је описано на интернет страници Јединствене алокационе платформе.
3. У ом ХАП, укључујући и анексе, осим ако контекст не захтева другачије:
- (a) свако спомињање речи граница Зона трговања може обухватати све Интерконективне водове или, за потребе ограничавања компензација које се односе на члан 59(2) или (3) овог ХАП, само један или подскуп Интерконективног(их) вода(ова) на овој граници Зона трговања;
  - (b) изрази који означавају јединину такође се односе на множину и обратно;
  - (c) изрази који означавају један род такође укључују и остале родове;
  - (d) садржај, наслови и примери убачени су само као погодност и не утичу на тумачење ХАП-а;
  - (e) реч “укључујући” и сви њени облици тумаче се без ограничења;
  - (f) свако спомињање законодавства, правила, уредби, наредби, инструмената, кодекса или било које друге законске одредбе укључује и све измене, допуне или поновна доношења истих, која су у том тренутку на снази;
  - (g) свако спомињање другог уговора или документа, или било које друге исправе или било ког другог инструмента тумачи се као помињање тог другог уговора или

документа, исправе или другог инструмента као измењеног и допуњеног, различитог, замењеног или повремено обновљеног;

- (h) референцирање времена подразумева СЕВ/СЕЛВ (средњоевропско време, односно средњоевропско летње рачунање времена) изузев ако није другачије наведено;
- (i) када је Јединствена алокациона платформа у обавези да објави било какве информације у складу са ХАП, то ће учинити објављујући информације или податке на својој интернет страници и/или преко Аукционог система; и
- (j) сва упућивања на Финансијска права преноса ће обухватити и Финансијско право преноса са опцијом и Финансијско право преноса са обавезом.

Члан 3

Јединствена алокациона платформа

1. Јединствена алокациона платформа обавља функције доделе капацитета у складу са овим Алокационим правилима и у складу са примењеним законодавством Европске уније.
2. У сврху ХАП-а Јединствена алокациона платформа је Страна која потписује Уговор о учешћу са Регистрованим учесником.
3. За потребе Уговора о учешћу са Регистрованим учесником, Јединствена алокациона платформа ће објавити ажурирану верзију ових Алокационих правила укључујући и анексе када ступе на снагу, у складу са важећим националним регулаторним режимом. Уколико дође до неслагања између пречишћене верзије објављене од стране Јединствене алокационе платформе и ХАП и његових анекса у облику у којем су ступили на снагу у складу са националним регулаторним режимом, важећи је ХАП у складу са националним регулаторним режимом.

Члан 4

Регионалне специфичности

1. Регионалне или граничне специфичности могу се увести за једну или више граница Зона трговања. Такве регионалне или граничне специфичности ступају на снагу у складу са важећим националним регулаторним режимом и морају бити приложене као додатак овим Алокационим правилима. У случају да ови додаци морају бити измењени на основу одлуке релевантних Националних Регулаторних Тела (NRA), примењује се члан 68.
2. Ако постоји неусаглашеност између било којих одредби у главном тексту ХАП и регионалних или специфичних анекса за одређену границу, одредбе у анексима ће превладати.
3. Оператори преносних система могу предложити одређене регионалне или специфичности Зона трговања, не ограничавајући се на:
  - (a) Опис врсте Права на дугорочни преносни капацитет који се нуде на свакој граници Зоне трговања у ССР-а;
  - (b) Врсту режима накнаде за Права на дугорочни преносни капацитет која се примењују на свакој граници Зоне трговања у складу са расподелом у времену предвиђеном за дан унапред, уз одступање од правила Поглавља 7 ХАП-а;
  - (c) Спровођење алтернативних координисаних регионалних алтернативних решења у случају одступања или као додатак правила из Поглавља 8 ХАП-а; и

- (d) Правила за компензацију која дефинишу регионалне или граничне специфичне гаранцијске режиме сходно члану 55 FCA Уредбе.

Члан 5

Датум ступања на снагу и примена

1. Овај ХАП ступа на снагу у складу са важећим националним регулаторним режимом на дан који објави Јединствена алокациона платформа.
2. Овај ХАП се односи на расподелу капацитета за Права на дугорочни преносни капацитет са периодом испоруке који ће дефинисати Јединствена алокациона платформа на својој интернет страници након ступања на снагу овХАП, при чему се подразумева да ће наведени период испоруке бити од 1. јануара следеће године након усвајања ХАП у складу са чланом 4 Уредбе којом се успостављају смернице за расподелу дугорочних капацитета (FCA Уредба).
3. Осим уколико из регионалног или специфичног анекса границе није одређено другачије или на други начин прописано важећим законом о управљању, ова ХАПуређује сва права и обавезе у вези са Правима на дугорочни преносни капацитет стеченим пре ступања на снагу овог ХАП, али са датумом испоруке након 1. јануара године објављене на интернет страници Јединствене алокационе платформе у складу са ставом 2. овог члана.

Поглавље 2

Услови и поступак за учешће у Аукцијама и трансферу

Члан 6 Опште одредбе

1. Учесници на тржишту могу стећи Права на дугорочни преносни капацитет само по основу учешћа на Аукцијама и/или путем трансфера.
2. Право да учествује на Аукцијама и трансферима има учесник на тржишту који:
  - (a) је закључио важећи Уговор о учешћу у складу са члановима 7 до 15; и
  - (b) има приступ Аукционом систему у складу са чланом 16.
3. Право да учествује на Аукцијама има учесник на тржишту који, осим услова наведених у претходном ставу, испуњава и следеће услове:
  - (a) да је испунио захтев за прибављањем инструмената обезбеђења плаћања, у складу са Поглављем 3; и
  - (b) када је то потребно, да је прихватио додатне финансијске услове у складу са чланом 17.
4. У сваком случају, учесници на тржишту морају испунити обавезе у складу са одговарајућим поглављима ХАП.

Члан 7 Закључивање Уговора о учешћу

1. Најмање девет (9) Радних дана пре првог учешћа на Аукцији сваки учесник на тржишту може затражити статус Стране у Уговору о учешћу тако што ће Јединственој алокационој платформи доставити два (2) потписана примерка Уговора о учешћу у случају ручног потписа, који је објављен на интернет страници Јединствене алокационе платформе, заједно са свим прописно испуњеним информацијама и документима у складу са члановима 8. - 16. Уговор о учешћу ће бити алтернативно потписан ручно или путем квалификованог електронског потписа. Јединствена алокациона платформа ће у року од седам (7) Радних дана по пријему испуњеног и потписаног Уговора о учешћу оценити јесу ли достављене информације у складу са чланом 9. и чланом 13.
2. Јединствена алокациона платформа ће пре истека рока од седам (7) Радних дана затражити од учесника на тржишту да достави било какве информације које учесник на тржишту није доставио уз Уговор о учешћу. По пријему тих информација Јединствена алокациона платформа ће у року од додатних седам (7) Радних дана прегледати информације и обавестити учесника на тржишту уколико су потребне било какве додатне информације.
3. Једном када Јединствена алокациона платформа прими све потребне информације, два потписана примерка Уговора о учешћу, без непотребног одлагања, враћа учеснику на тржишту. Потписивање Уговора о учешћу од стране Јединствене алокационе платформе само по себи не подразумева да су испуњени било какви други услови из ХАП везаних за учешће на Аукцијама. Уговор о учешћу ступа на снагу даном потписивања од стране Јединствене алокационе платформе.
4. Јединствена алокациона платформа ће објавити списак Регистрованих учесника који имају право на трансфер Права на дугорочни преносни капацитет.

Члан 8**Форма и садржај Уговора о учешћу**

1. Форму Уговора о учешћу и услове за његово закључење објављује Јединствена алокациона платформа, и она се може повремено изменити и допунити од стране Јединствене алокационе платформе али без мењања било којих услова наведених у ХАП, осим ако није другачије наведено у ХАП.
2. Уговором о учешћу од учесника на тржишту захтева се најмање да:
  - (a) пружи све потребне информације у складу са чланом 9. и чланом 13; и
  - (b) да се обавезе овим ХАП и да их у потпуности поштује.
3. Ништа у ХАП не спречава Јединствену алокациону платформу и Регистрованог учесника да у Уговору о учешћу уговоре додатна правила, изван опсега овог ХАП, укључујући, али не ограничавајући се на учешће у експлицитној додели капацитета за дан унапред или експлицитној додели унутардневних капацитета или било какав резервни процес за имплицитну доделу капацитета за дан унапред.
4. У случају потешкоћа са тумачењем, противречности или двосмислености између ових ХАП и Уговора о учешћу, примењиваће се текст ХАП.

Члан 9**Достављање података**

1. Заједно са испуњеним и потписаним Уговором о учешћу учесник на тржишту доставља следеће податке:
  - (a) име и регистровану адресу учесника на тржишту укључујући и адресу електронске поште и број телефона учесника на тржишту за слање обавештења у складу са чланом 74;
  - (b) уколико је учесник на тржишту правно лице, извод о регистрацији из привредног регистра надлежног органа;
  - (c) детаље о стварном власништву како је дефинисано у релевантним законским одредбама које преноси Члан 3(6) Директиве (ЕУ) 2015/849 Европског парламента и Савета од 20. маја 2015. године о спречавању употребе финансијског система за потребе прања новца или финансирања тероризма;
  - (d) контакт податке и имена особа овлашћених за заступање учесника на тржишту и њихове функције;
  - (e) европски број обвезника ПДВ-а или слична пореска идентификација где европски ПДВ није применљив;
  - (f) порезе и дажбине који се узимају у обзир за рачуне и прорачун инструмента обезбеђења плаћања;
  - (g) Јединствени Енергетски идентификациони код (EIC код), који је регистрован у Централизованом европском регистру учесника на тржишту енергије (CEREMP). Јединственост кода проверава се у CEREMP-у;

- (h) информације о банковном рачуну које су потврђене идентификационим документом о банковном рачуну за сва плаћања подносиоцу, а које ће Јединствена алокациона платформа користити. Подносилац захтева је дужан да обезбеди информације о банковном рачуну кредитне институције са седиштем у европском економском подручју, Швајцарској, Уједињеном Краљевству или у земљи у којој Јединствена алокациона платформа обавља услуге прекограничних аукција. Подносилац захтева је обавезан да изабере финансијску институцију која је подложна стандардима „дужне пажње“ клијената који нису нижи од оних утврђених Директивом (ЕУ) 2015/849, са изменама и допунама, и која се у складу с тим придржава.
  - (i) контакт особе задужене за финансијска питања, за питања у вези инструмента обезбеђења плаћања, издавања рачуна и плаћања, и њихови контакт подаци (адреса електронске поште и број телефона) за слање обавештења када је то потребно у складу са чланом 74 овог ХАП;
  - (j) контакт особе задужене за комерцијална питања, и њихови контакт подаци (адреса електронске поште и број телефона) ради слања обавештења када је то потребно у складу са чланом 74 овог ХАП;
  - (k) контакт особе задужене за оперативна питања, и њихови контакт подаци (адреса електронске поште и број телефона) ради слања обавештења када је то потребно у складу са чланом 74 ХАП;
  - (l) ACER регистрациони код (ACER код) додељен од стране Европске агенције за кооперације енергетских регулаторних тела (ACER) током процеса регистровања учесника на тржишту код Националне регулаторне агенције, а који је објављен у CEREMP-у.
2. Регистровани учесник гарантује да су сви подаци и друге информације које пружа Јединственој алокационој платформи у складу са овим ХАП (укључујући информације у свом Уговору о учешћу) тачни и да остају тачни и потпуни у свим материјално значајним аспектима, и морају одмах обавестити Јединствену алокациону платформу о било каквој промени.
  3. Регистровани учесник мора обавестити Јединствену алокациону платформу уколико дође до било какве промене у информацијама достављеним у складу са ставом 1 овог члана у року од најмање девет (9) Радних дана пре ступања на снагу промене, а тамо где то није могуће, без непотребног одлагања након што Регистровани учесник сазна за те промене.
  4. Јединствена алокациона платформа ће потврдити да је промена регистрована или послати обавештење Регистрованом учеснику да није одобрена регистрација промене, најкасније седам (7) Радних дана по пријему релевантног обавештења о промени. Обавештење о потврди или одбијању шаље се електронским путем наведеним на интернет страници Јединствене алокационе платформе. Уколико Јединствена алокациона платформа одбије да региструје промену, у обавештењу о одбијању регистрације мора навести разлог.
  5. Промена постаје важећа на дан доставе потврде Регистрованом учеснику.
  6. Уколико Регистровани учесник мора због измена и допуна ХАП доставити додатне информације, Регистровани учесник додатне информације доставља Јединственој алокационој платформи у року од дванаест (12) Радних дана по пријему захтева за достављање таквих информација од стране Јединствене алокационе платформе.

Члан 10
Гаранције

1. Потписом Уговора о учешћу учесник на тржишту гарантује да:
  - (a) није започео поступак којим тражи проглашење несолвентности (стечаја) или банкрота или било коју другу помоћ према закону којим се регулишу несолвентност (стечај) и банкрот или сличним законима који одређују права повериоца;
  - (b) над имовином подносиоца захтева није започет поступак стечаја, банкрота или слични поступак који утиче на права повериоца;
  - (c) над имовином подносиоца захтева није започет поступак ликвидације;
  - (d) нема неизмирених обавеза према садашњој, претходној или наредној платформи за расподелу преносних капацитета.

Члан 11
Изјава о учешћу искључиво у трансферу

Приликом доставе информација у складу са чланом 7 и чланом 9 учесник на тржишту мора Јединственој алокационој платформи дати изјаву о томе да ли намерава да учествује искључиво у трансферу Права на дугорочни преносни капацитет. У том случају нема право учешћа на Аукцијама.

Члан 12
Наменски Пословни рачун

У складу са чланом 7 и чланом 9, наменски пословни рачун је стављен на располагање учеснику на тржишту у сврху полагања готовинских инструмената обезбеђења плаћања и/или у сврху плаћања по основу описаном у ставу 8 члана 65.

Члан 13
Прихватање Правила информационог система

Потписивањем Уговора о учешћу учесник на тржишту прихвата важећа Правила информационог система, која се повремено мењају и допуњују, и објављују на интернет страници Јединствене алокационе платформе.

Члан 14
Трошкови повезани са Уговором о учешћу

Сви захтеви за стицање статуса Регистрованог учесника и све накнаде учешћа на Аукцијама и/или обавештења о трансферу или враћању Права на дугорочни преносни капацитет су на рачун, издатак и ризик Регистрованог учесника. Јединствена алокациона платформа није одговорна за било какав трошак, штету или издатак везан за учешће Регистрованог учесника на Аукцијама и/или трансферу или враћању Права на дугорочни преносни капацитет осим ако није другачије изричито наведено у ХАП.

Члан 15
Одбијање пријаве

1. Јединствена алокациона платформа може одбити да склопи Уговор о учешћу са учесником на тржишту под следећим околностима:

- (a) ако подносилац захтева није доставио правилно испуњен и потписан Уговор о учешћу у складу са члановима 7, 8 и 9; или
- (b) ако је Јединствена алокациона платформа претходно раскинула Уговор о учешћу са подносиоцем захтева као резултат кршења Уговора о учешћу од стране Регистрованог учесника у складу са чланом 72, ставови 3 и 4, уколико околности које су довеле до раскида уговора нису отклоњене, или уколико Јединствена алокациона платформа није оправдано уверена да се кршење уговора неће поновити; или
- (c) ако би склапањем Уговора о учешћу са подносиоцем захтева Јединствена алокациона платформа прекршила било који услов правно обавезујућег или регулаторног захтева;
- (d) ако се испостави да било која гаранција Регистрованог учесника према члану 10 није валидна или је лажна; или
- (e) ако је подносилац захтева под економским санкцијама или трговинским санкцијама које могу имати значајан утицај на Јединствену алокациону платформу.

Члан 16

Приступ Аукционом систему

1. Јединствена алокациона платформа ће обезбедити бесплатан приступ Аукционом систему уколико су испуњени следећи захтеви:
  - (a) Регистровани учесник је потписао и доставио попуњени образац који је саставни део Правила информационог система, а којим се идентификују особе за које ће се направити кориснички налог у Аукционом систему; укључујући све треће стране које су овлашћене да делују у име Регистрованог учесника у сврху враћања и преноса Права на дугорочни преносни капацитет у складу са чланом 39 и чланом 42; и
  - (b) Регистровани учесник је испунио захтеве везане за проверу аутентичности као што је прописано Правилима информационог система које је објавила Јединствена алокациона платформа; такви захтеви могу укључивати, технологију за потребе аутентичности.
2. Јединствена алокациона платформа Регистрованом учеснику потврђује да је његов кориснички налог креиран или шаље обавештење о одбијању најкасније пет (5) Радних дана по пријему релевантног потписаног и испуњеног обрасца од стране Регистрованог учесника. Обавештење о одобравању или одбијању шаље се електронским путем наведеним на интернет страници Јединствене алокационе платформе.
3. Јединствена алокациона платформа шаље одговарајуће обавештење о одбијању уколико захтеви наведени у ставу 1 овог члана нису испуњени, због чега се приступ Аукционом систему не одобрава.

Члан 17

Склапање додатних финансијских услова

Јединствена алокациона платформа може развити и објавити додатне стандардне финансијске услове које Регистровани учесници морају прихватити. Ови додатни финансијски услови могу укључивати одредбе које омогућују јединствену гаранцију за

дугорочне и друге процесе које спроводи Јединствена алокациона платформа, у складу са Уговором о учешћу, све док су ти додатни финансијски услови у складу саХАП.

Члан 18

Регулаторни и правни захтеви

Одговорност је сваког учесника на тржишту да осигура поштовање националног и европског законодавства, укључујући захтеве било којих релевантних меродавних власти, а такође и да прикупи сва потребна одобрења везана за учешће на Аукцијама или у трансферу и коришћењу Права на дугорочни преносни капацитет.

Поглавље 3

Инструменти обезбеђења плаћања

Члан 19

Опште одредбе

1. Регистровани учесници су у обавези да обезбеде инструменте обезбеђења плаћања како би осигурали плаћања Јединственој алокационој платформи која произилазе из Аукција за доделу Права на дугорочни преносни капацитет, а такође, где је применљиво, друга потенцијална плаћања која доспевају према додатним финансијским условима у складу са чланом 17. У случају да дође до инцидента у плаћању током Аукција за доделу Права на дугорочни преносни капацитет, Јединствена алокациона платформа ће користити расположиве инструменте обезбеђења плаћања прво за регулисање заосталих износа који се односе на аукције са cNТС алокацијом у складу са овим ХАП-ом и аукције са cNТС алокацијом регулисане било којим другим правилима алокације у оквиру Уговора о учешћу, и тек након тога ће регулисати заостале износе који се односе на алокацију засновану на прорачуну токова снага. У случају да регистровани учесници добију капацитет на више од једне алокације засноване на прорачуну токова снага, заостали износи ће се регулисати пропорционално.
2. Прихватају се искључиво доле наведени инструменти обезбеђења плаћања:
  - (a) Банкарска гаранција;
  - (b) готовински депозит на наменском Пословном рачуну.
3. Инструменти обезбеђења плаћања се могу дати у једном од облика наведених у ставу 2 овог члана или као комбинација тих облика, под условом да се Јединствена алокациона платформа наведе као корисник целокупног инструмента обезбеђења плаћања.
4. Кредитни лимит увек мора бити већи или једнак нули.
5. Инструменти обезбеђења плаћања се достављају у еврима (€).

Члан 20

Облик готовинског депозита

1. За инструменте обезбеђења плаћања које се дају у облику готовинског депозита на наменском Пословном рачуну примењују се следећи услови:
  - (a) новац се полаже на наменски Пословни рачун у финансијској институцији коју одабере Јединствена алокациона платформа и регистровани учесник је дужан да изврши све уплате и плаћања на пословни рачун са рачуна који је на његово име код кредитне институције са седиштем у европском економском подручју, Швајцарској, Уједињеном Краљевству или у земљи у којој Јединствена алокациона платформа пружа услуге прекограничних аукција. Регистровани учесник је обавезан да изабере финансијску институцију која подлеже стандардима „дужне пажње“ клијената који нису нижи од оних прописаних Директивом (ЕУ) 2015/849, са изменама и допунама и која се у складу с тим придржава тих стандарда.
  - (b) наменски Пословни рачун се отвара и користи у складу са додатним финансијским условима склопљеним између Јединствене алокационе платформе, или где је то релевантно, финансијске институције и Регистрованог учесника и биће коришћен само за потребе аукција;

- (c) све до одобрења повлачења средстава према ниже наведеним одредбама члана 26, готовински депозит на наменском Пословном рачуну припада Регистрованом учеснику ако није другачије наведено у додатним финансијским условима у складу са чланом 17;
- (d) средства се са наменског Пословног рачуна у складу са чланом 24 и чланом 26 повлаче искључиво према захтеву Јединствене алокационе платформе;
- (e) наменски Пословни рачун може се, такође, на захтев Јединствене алокационе платформе, користити за подмирење плаћања у складу са чланом 65;
- (f) камате на износ положен на наменски Пословни рачун обрачунавају се у корист Регистрованог учесника, након одузимања пореза и банкарских накнада уколико их има.

Члан 21

Облик Банкарске гаранције

1. Инструменти обезбеђења плаћања које се дају у облику Банкарске гаранције морају задовољити доле наведене услове:
  - (a) Банкарска гаранција доставља се у облику обрасца који је доступан на интернет страници Јединствене алокационе платформе и који се повремено ажурира, или у облику који садржајно одговара обрасцу који је објавила Јединствена алокациона платформа. Алтернативно, банковна гаранција ће бити достављена преко SWIFT-а (Друштво за међубанкарску финансијску телекомуникацију (Worldwide Interbank Financial Telecommunication) или било ког другог добављача таквих телекомуникационих услуга), а трошкове примајуће банке ће покрити регистровани учесник
  - (b) Банкарска гаранција мора бити на енглеском језику;
  - (c) Банкарска гаранција мора покривати све Аукције које организује Јединствена алокациона платформа које су предмет овог ХАП;
  - (d) Банкарска гаранција дозвољава делимично и вишеструко повлачење средстава од стране Јединствене алокационе платформе, до максималног гарантованог износа;
  - (e) Банкарска гаранција мора осигурати плаћање на први захтев Јединствене алокационе платформе. Даље, осигурава да банка, уколико Јединствена алокациона платформа активира Банкарску гаранцију, аутоматски врши исплату без икаквог другог услова осим примљеног писаног захтева препорученом поштом од стране Јединствене алокационе платформе;
  - (f) Банкарска гаранција је неопозива, безусловна и непреносива;
  - (g) Банкарска гаранција може алтернативно укључивати ручни потпис или квалификовани електронски потпис (QES) од стране банке која издаје гаранцију. У случају да је Банкарска гаранција потписана квалификованим електронским потписом или потписима (QES), сви предстојећи амандмани ће бити потписани квалификованим електронским потписом или потписима (QES);
  - (h) банка која издаје Банкарску гаранцију мора имати стално седиште, укључујући и пословнице, у земљи чланици ЕУ, на европском економском подручју или Швајцарској, Уједињеном Краљевству или земљи у којој Јединствена алокациона платформа обавља услуге прекограничне аукције;

- (i) банка која издаје Банкарску гаранцију или финансијска група којој она припада морају имати дугорочни кредитни рејтинг најмање BBB+ према условима Standard and Poor's Corporation, BBB+ према условима Fitch-a, односно Baa1 према условима Moody's Investors Service Inc. Уколико банка која издаје гаранције сама не испуњава услове кредитног рејтинга, већ га испуњава финансијска група којој припада, банка која издаје гаранцију ће Јединственој алокационој платформи дати матичну гаранцију или еквивалентни документ који мора издати финансијска група. Уколико банка која издаје гаранције или финансијска група, којој банка, која издаје гаранције, припада, изгуби захтевани дугорочни кредитни рејтинг, Регистровани учесник мора у року од пет (5) Радних дана Јединственој алокационој платформи дати заменску Банкарску гаранцију од банке која испуњава захтевани дугорочни кредитни рејтинг или заменити Банкарску гаранцију депозитом. Уколико дође до смањења кредитног рејтинга финансијских институција у индустријској делатности, Јединствена алокациона платформа може испитати и прикупити информације о новим стандардима и, уколико је потребно, смањити захтевани рејтинг на ограничени временски период, информисући релевантне Операторе преносних система, који потом информису надлежна Национална Регулаторна Тела.
  - (j) Банка која издаје Банкарску гаранцију не сме бити придружена чланица (Партнер) Регистрованог учесника за кога се Банкарска гаранција издаје.
2. Банкарска гаранција мора садржати следеће:
- (a) максимални гарантовани износ;
  - (b) идентификацију Јединствене алокационе платформе као корисника, како је наведено на интернет страници Јединствене алокационе платформе;
  - (c) банковни рачун Јединствене алокационе платформе, како је наведено на интернет страници Јединствене алокационе платформе;
  - (d) адресу банке Јединствене алокационе платформе као корисника, како је наведено на интернет страници Јединствене алокационе платформе;
  - (e) пуну идентификацију Регистрованог учесника укључујући име, адресу и привредни регистар;
  - (f) пуну идентификацију банке која пружа гаранцију; и
  - (g) рок важења.
3. Регистровани учесник подноси Банкарску гаранцију барем четири (4) Радна дана пре крајњег рока за подношење Понуда на Аукцији за коју ће се гаранција користити или ће се, у супротном, Банкарска гаранција узети у обзир у наредним Аукцијама.
4. Јединствена алокациона платформа прихвата Банкарску гаранцију коју доставља Регистровани учесник уколико је Банкарска гаранција дата у складу са одредбама ставова 1 и 2 овог члана и, у случају да Банкарска гаранција садржи ручни потпис, уколико је Јединствена алокациона платформа примила оригинал Банкарске гаранције.
5. Јединствена алокациона платформа потврђује прихватање Банкарске гаранције или шаље обавештење Регистрованом учеснику о одбијању, најмање четири (4) Радна дана по пријему оригинала Банкарске гаранције. Обавештење о одобравању или одбијању се шаље електронским путем наведеним на интернет страници Јединствене алокационе платформе. Обавештење о одбијању мора садржати разлоге за одбијање.

Члан 22

Валидност и обнављање Банкарске гаранције

1. Инструменти обезбеђења плаћања у облику Банкарске гаранције морају бити валидни најмање како је ниже наведено:
  - (a) за продукт(е) са трајањем више од једног месеца, до барем тридесет (30) календарских дана након истека сваког следећег календарског месеца у оквиру Периода трајања продукта;
  - (b) за продукт(е) који трају један месец, до барем тридесет (30) календарских дана по истеку Периода трајања продукта; и
  - (c) за продукт(е) који трају мање од једног месеца, до барем шездесет (60) календарских дана по истеку Периода трајања продукта.
2. Регистровани учесник мора заменити или обновити инструменте обезбеђења плаћања у облику Банкарске гаранције како би испунио услове из става 1 овог члана најкасније четири (4) Радна дана пре истека важења инструмената обезбеђења плаћања.

Члан 23

Кредитни лимит

1. Јединствена алокациона платформа израчунава и стално ажурира Кредитни лимит сваког Регистрованог учесника у погледу сваке следеће Аукције. Кредитни лимит ће бити једнак износу датих инструмената обезбеђења плаћања умањених за неизмирене обавезе плаћања. Банкарска гаранција, као инструмент обезбеђења плаћања ће се узимати у обзир само ако су испуњени услови у складу са чланом 22 који се односе на њену валидност за одређену Аукцију. Јединствена алокациона платформа ову информацију ставља на располагање појединачно сваком Регистрованом учеснику преко Аукционог система.
2. Неизмирене обавезе плаћања израчунавају се у складу са чланом 63 и додатним правилима у ставовима 3 - 5 овог члана, као и чланом 34.
3. У сврху прорачуна Кредитног лимита неизмирене обавезе плаћања се повећавају за износ пореза и дажбина који су на снази у складу са чланом 64.
4. Периоди смањеног капацитета узимају се у обзир за прорачун Кредитног лимита како је описано у члану 63.
5. Максималне обавезе плаћања за Регистрованог учесника које произилазе из његових Понуда регистрованих на крају Периода за подношење понуда, израчунате у складу са чланом 34, привремено ће се сматрати неизмиреним обавезама плаћања. Од објаве прелиминарних резултата Аукција до тренутка када резултати Аукција постану коначни, доспели износ пријављен у складу са чланом 36 став 3(b) и (c) привремено ће се сматрати неизмиреном обавезом плаћања у сврху прорачуна Кредитног лимита за сваку истовремену Аукцију. Кредитни лимит ће се ревидирати на основу стварно додељених Права на дугорочни преносни капацитет по објави прелиминарних резултата Аукција како је описано у Поглављу 4.

Члан 24

Измене инструмената обезбеђења плаћања

1. Регистровани учесник може у писаном облику затражити повећање износа инструмента обезбеђења плаћања у облику Банкарске гаранције, смањење износа инструмента обезбеђења плаћања у облику Банкарске гаранције и/или готовинског (наменског)

депозита или измену облика инструмента обезбеђења плаћања у било ком тренутку у складу са ставовима 2 и 3 овог члана.

2. Смањење износа инструмента обезбеђења плаћања Регистрованог учесника биће дозвољено само ако је Кредитни лимит након примене затраженог смањења инструмента обезбеђења плаћања већи или једнак нули.
3. Јединствена алокациона платформа прихвата измене инструмента обезбеђења плаћања ако је захтев за изменама у складу са условима наведеним у ставу 2 овог члана код смањења, односно условима наведеним у члановима 21 и 22 код повећања износа инструмента обезбеђења плаћања у облику Банкарске гаранције и у случају промене облика инструмента обезбеђења плаћања из готовинских депозита на Банкарску гаранцију.
4. Измене по питању инструмента обезбеђења плаћања постају правоснажне и ступају на снагу тек када Јединствена алокациона платформа изврши затражене измене инструмента обезбеђења плаћања Регистрованог учесника у Аукционом систему.
5. Јединствена алокациона платформа процењује захтев за изменама инструмента обезбеђења плаћања и потврђује прихватање или шаље обавештење о одбијању Регистрованом учеснику, најкасније четири (4) Радна дана по пријему захтева. Обавештење о одобравању или одбијању се шаље електронским путем наведеним на интернет страници Јединствене алокационе платформе. Обавештење о одбијању мора садржати разлоге за одбијање.

Члан 25

Проблем са инструментом обезбеђења плаћања

1. До проблема са инструментом обезбеђења плаћања долази у следећим случајевима:
  - (а) инструменти обезбеђења плаћања нису довољни да осигурају доспели износ за Права на дугорочни преносни капацитет која има Регистровани учесник на наредни дан плаћања како је описано у члану 65 узимајући у обзир износ и валидност инструмента обезбеђења плаћања; или
  - (б) инструменти обезбеђења плаћања нису обновљени у складу са чланом 22, став 2; или
  - (с) инструменти обезбеђења плаћања нису обновљени након проблема са плаћањем у складу са чланом 26, или је обезбеђен нов инструмент обезбеђења плаћања који није у складу са условима наведеним у члану 19 став 3, члану 20 и члану 21.
2. Јединствена алокациона платформа обавештава Регистрованог учесника о проблему са инструментом обезбеђења плаћања електронским путем наведеним на својој интернет страници. Регистровани учесник мора повећати износ свог инструмента обезбеђења плаћања у року од два (2) Радна дана од слања обавештења, ако је обавештење послато током Радног времена, односно два (2) Радна дана почевши од следећег Радног дана ако је обавештење послато након Радног времена. Ако и након тог времена дати инструменти обезбеђења плаћања Регистрованог учесника остану недовољни, Јединствена алокациона платформа може суспендовати или раскинути Уговор о учешћу у складу са члановима 71 и 72.

Члан 26

Искоришћење инструмената обезбеђења плаћања

1. Јединствена алокациона платформа има право да активира инструменте обезбеђења плаћања Регистрованог учесника у случају регистрованог проблема са плаћањем у складу са чланом 67.
2. Регистровани учесник мора обновити своје инструменте обезбеђења плаћања након проблема са плаћањем или проблема са инструментима обезбеђења плаћања у складу са условима наведеним у члану 19 став 3, као и члановима 20 и 21 осим ако Уговор о учешћу није суспендован или раскинут у складу са члановима 71 и 72.

Поглавље 4 Аукције

Члан 27

Опште одредбе о Аукцијама

1. Јединствена алокациона платформа додељује Права на дугорочни преносни капацитет Регистрованим учесницима путем експлицитне расподеле. Пре спровођења самих Аукција Јединствена алокациона платформа објављује Спецификације аукција на својој интернет страници.
2. Аукције се организују преко Аукционог система. Сваки Регистровани учесник који испуњава услове за учешће у Аукцији може дати Понуде преко Аукционог система све до истека одређеног рока за давање Понуда за одређену Аукцију у складу са одговарајућом Спецификацијом аукције.
3. Након истека одговарајућег рока за достављање Понуда за одређену Аукцију, Јединствена алокациона платформа врши евалуацију Понуда, узимајући у обзир Кредитне лимите Регистрованих учесника. Резултати Аукција се достављају Регистрованим учесницима преко Аукционог система.
4. Јединствена алокациона платформа пружа информације о предстојећим Аукцијама благовременим објављивањем на својој интернет страници прелиминарног календара са датумима одржавања Аукција пре спровођења Аукција. За уобичајен распоред дугорочне доделе капацитета наведен у члану 28 став 1, за сваку календарску годину се објављује прелиминарни календар Аукција најкасније до 1. децембра претходне године укључујући прелиминарне информације о врсти продукта, Периоду трајања продукта и Периоду за подношење понуда.

Члан 28

Временски оквир за Доделу капацитета и врста продукта

1. Стандардни временски оквири за дугорочну доделу капацитета, у зависности од расположивости продукта дефинисани су као:
  - (а) годишњи временски оквир: почиње првог дана и завршава се последњег дана календарске године; и
  - (б) месечни временски оквир: почиње првог дана и завршава се последњег дана календарског месеца.
2. За стандардне временске оквири из става 1 сагласно расположивости Међузонских капацитета, Јединствена алокациона платформа ће организовати барем једну Аукцију годишње за годишњи временски оквир и једну Аукцију месечно за месечни оквир. Ради избегавања недоумица, то неће искључити могућност одржавања заједничке Аукције Међузонског капацитета за више граница и смерова Зона трговања или алоцирања Међузонског капацитета на индивидуалним или различитим деловима Интерконективног(их) далековода Зона трговања одвојено.
3. Стандардна врста Аукционог продукта је базни продукт којим се додељује фиксни износ MW током Периода трајања продукта узимајући у обзир најављени Период смањеног капацитета.
4. Могу се понудити и додатни временски рокови и / или додатни облик продукта, осим стандардних продуката и временских рокова описаних у ставовима 1, 2 и 3 овог члана,

као што је то дефинисано у регионалном концепту Права на дугорочни преносни капацитет, у складу са чланом 31(4) Уредбе (ЕУ) 2016/1719.

Члан 29

Спецификација аукција

1. Јединствена алокациона платформа објављује прелиминарну верзију Спецификације аукција и коначну верзију Спецификације аукција како је наведено у ставовима 2 и 3 овог члана за аукције са доделом капацитета заснованом на cNTC-у и у ставу 3. овог члана за аукције са доделом капацитета заснованом на прорачуну токова снага.
2. У случају аукција са доделом капацитета заснованом на cNTC-у, за објављивање Спецификације аукције важе следећи услови:
  - (a) За годишњу Аукцију Јединствена алокациона платформа објављује прелиминарну и коначну Спецификацију аукција најкасније једну (1) недељу, а за сваки краћи временски оквир доделе капацитета најкасније два (2) Радна дана, пре истека Периода за подношење Понуда за одређену Аукцију. Прелиминарна Спецификација аукција мора садржати следеће информације:
    - (i) идентификациону ознаку којом се идентификује Аукција у Аукционом систему;
    - (ii) врсту Права на дугорочни преносни капацитет;
    - (iii) временски оквир доделе капацитета (нпр. годишњи, месечни или неки други, како је описано у члану 28);
    - (iv) врсту продукта (нпр. базни, вршни, ван-вршни како је описано у члану 28);
    - (v) идентификацију границе(а) између Зона трговања или скупа Интерконективних далековада на граници између Зона трговања и одговарајућег смера;
    - (vi) рок за враћање Права на дугорочни преносни капацитет, додељених у претходној Аукцији за одређену границу између Зоне(а) трговања;
    - (vii) Период трајања продукта;
    - (viii) Период смањеног капацитета који се односи на Период трајања продукта тамо где је то применљиво;
    - (ix) Период за подношење понуда;
    - (x) рок за објаву прелиминарних резултата Аукција;
    - (xi) рок за подношење приговора у складу са чланом 37;
    - (xii) прелиминарни понуђени капацитет који не укључује Међузонски капацитет ослобођен враћањем Права на дугорочни преносни капацитет и Међузонски капацитет ослобођен у складу са чланом 71 и чланом 72;
    - (xiii) све друге релевантне информације или услове који се односе на продукт или Аукцију.
  - (b) Најраније четири (4) сата након објаве прелиминарне Спецификације аукције Јединствена алокациона платформа објављује коначну Спецификацију аукције за ту Аукцију у којој се наводи коначни понуђени капацитет као и све остале ажуриране релевантне информације или услови који се односе на продукт или Аукцију.
  - (c) Коначни Понуђени капацитет састоји се од:

- (i) прелиминарног понуђеног капацитета (АТЦ);
  - (ii) Спољашња ограничења (ЕС – External Constraints) (где је применљиво);
  - (iii) Међузонског капацитета који је већ додељен Регистрованим учесницима, а за који је поднет валидни захтев за враћање Права на дугорочни преносни капацитет за одређену Аукцију у складу са члановима 38 и 39; и
3. У случају доделе капацитета засноване на прорачуну токова снага, за објаву спецификације аукције примењују се следећи услови:
- (a) За годишње аукције, Јединствена алокациона платформа ће објавити привремену Спецификацију аукције најкасније једну (1) недељу, а за било који други краћи временски оквир алокације капацитета најкасније дванаест (12) радних дана пре завршетка Периода за подношење Понуда за одређену Аукцију. Прелиминарна спецификација аукције ће посебно садржати:
    - (i) идентификациону ознаку којом се идентификује Аукција у Аукционом систему;
    - (ii) врсту Права на дугорочни преносни капацитет;
    - (iii) временски оквир доделе капацитета (нпр. годишњи, месечни или неки други, како је описано у члану 28);
    - (iv) врсту продукта (нпр. базни, вршни, ван-вршни како је описано у члану 28);
    - (v) идентификацију границе(а) између Зона трговања или скупа Интерконективних далековода на граници између Зона трговања и одговарајућег смера;
    - (vi) рок за враћање Права на дугорочни преносни капацитет, додељених у претходној Аукцији за одређену границу између Зоне(а) трговања;
    - (vii) Период трајања продукта;
    - (viii) Период смањеног капацитета који се односи на Период трајања продукта тамо где је то применљиво;
    - (ix) Период за подношење понуда;
    - (x) рок за објаву прелиминарних резултата Аукција;
    - (xi) рок за подношење приговора у складу са чланом 37;
    - (xii) све друге релевантне информације или услове који се односе на продукт или Аукцију.
    - (xiii) продужени рок за слање резултата аукције у складу са Чланом 50.
  - (b) Јединствена алокациона платформа ће објавити израчунати горње ограничење цене за инструменте обезбеђења плаћања за понуде, два (2) радна дана пре затварања периода за понуде на аукцији, ако је то применљиво.
  - (c) Најкасније један (1) сат пре почетка Периода за подношење Понуда за одређену аукцију, Јединствена алокациона платформа ће објавити коначну Спецификацију аукције за ту аукцију, наводећи коначни понуђени капацитет, укључујући период(е) смањења повезане са периодом трајања продукта, ако је применљиво, и било коју другу измену релевантних информација или услова који се односе на продукт или аукцију.
  - (d) Коначни понуђени капацитет састоји се од:

- (i) РАМ вредности по Критичним елементима мреже и непредвиђеностима (CNEC-овима) и Групним елементима мреже и непредвиђеностима (GNEC-овима) (где је применљиво), израчунатих у складу са применљивим методологијама за прорачун дугорочних капацитета;
  - (ii) ПТДФ вредности по CNEC-овима и GNEC-овима (где је применљиво);
  - (iii) Спољашњих ограничења (EC) (где је применљиво);
  - (iv) расположивог капацитета за унапређену доделу капацитета на бази прорачуна токова снага (EFB – evolved flow based) (где је применљиво);
  - (v) Максималних размена (MaxBex);
  - (vi) Минималних/максималних нето позиција.
5. Јединствена алокациона платформа објављује формат Понуде који ће се користити.

Члан 30

Периоди смањеног понуђеног капацитета

1. Јединствена алокациона платформа може у Спецификацији аукције објавити један или више Периода смањеног капацитета. У том случају, у Спецификацији аукције за сваки Период смањеног капацитета мора бити укључена информација о трајању Периода смањеног капацитета и износ понуђеног капацитета.
2. У сврху уклањања сумњи, Периоди смањеног капацитета се не односе на већ додељена Права на дугорочни преносни капацитет и не узимају се у обзир ни за какву сврху укључујући и компензацију у случају ограничавања капацитета у складу са Поглављем 9.

Члан 31

Подношење Понуда

1. Регистровани учесник подноси Понуду или низ Понуда Јединственој алокационој платформи у складу са следећим условима:
  - (a) Понуда се подноси електронским путем, користећи Аукциони систем у току периода подношења Понуда како је одређено у Спецификацији аукције;
  - (b) Понуда мора тачно одређивати Аукцију путем идентификационог кода како је наведено у члану 29, став 2 (a);
  - (c) Понуда мора идентификовати Регистрованог учесника који подноси Понуду путем његовог јединственог EIC кода;
  - (d) Понуда мора тачно одређивати границе између Зона трговања и смер за који се Понуда подноси;
  - (e) у Понуди мора бити наведена Цена понуде, без пореза и дажбина, у еврима по MW, изражена на највише два (2) децимална места и једнака или већа од нуле;
  - (f) у Понуди мора бити наведен Износ понуде као цео број MW који мора бити изражен без децимала.
2. Регистровани учесник може променити своју претходно регистровану Понуду или низ Понуда у сваком тренутку за време трајања Периода за подношење понуда, а може је и отказати. Када је Понуда промењена у обзир за одређивање резултата Аукција узима се само последња валидна измена Понуде или низа Понуда.

3. Искључиво у случају доделе капацитета засноване на cNTC-у, за Износ понуде важе следећи услови:
- (a) Уколико Износ понуде или износ прорачунат као збир Износа понуда за неколико Понуда поднетих за исту Аукцију од стране Регистрованог учесника прелази понуђени капацитет објављен у коначној Спецификацији аукције, та се Понуда, односно те Понуде, у потпуности одбацују. Уколико измена претходно достављене Понуде резултира превазилажењем понуђеног капацитета, измена се одбацује, а претходно регистрована Понуда остаје на снази.
  - (b) Уколико Износ понуде или износ израчунат као збир Износа понуда за неколико Понуда, поднетих за исту Аукцију од стране Регистрованог учесника, прелази релевантни понуђени капацитет објављен након подношења Понуда, Понуде са најнижом Ценом понуде одбацују се једна (1) по једна (1) све док укупно дозвољени Износ понуде није нижи или једнак понуђеном капацитету. Понуде са истом Ценом понуде поднете од стране једног Регистрованог учесника ће бити одбијене. Такви додатни критеријуми или правила ће бити укључени у Правила информационог система и укључиваће један или више следећих критеријума:
    - (i) хронолошко подношење Понуда (временски печат); и/или
    - (ii) идентификацију Понуде коју додељује Аукциони систем; и/или
    - (iii) одбацивање свих релевантних Понуда са истом Ценом понуде.
4. Горе поменути поступак примењује се на све врсте продуката Аукције, као и на све временске оквири за дугорочну доделу капацитета.

Члан 32

Регистрација Понуде

1. Јединствена алокациона платформа неће регистровати Понуду:
  - (a) која није у сагласности са одредбама члана 31; односно
  - (b) коју је поднео Регистровани учесник који је суспендован у складу са чланом 71.
2. Под условом да Понуда или низ Понуда испуњавају услове наведене у члану 31, Јединствена алокациона платформа потврђује Регистрованом учеснику да су такве Понуде правилно регистроване слањем потврде о пријему преко Аукционог система. Уколико Јединствена алокациона платформа не изда такву потврду за одређену Понуду, та се Понуда сматра нерегистрованом.
3. Јединствена алокациона платформа обавештава Регистрованог учесника, чија је Понуда одбијена, као невалидна о разлогу одбијања одмах након што је Понуда одбијена.
4. Јединствена алокациона платформа ће водити евиденцију свих валидних Понуда које је примила.
5. Свака валидна Понуда регистрована до краја Периода за подношење понуда се сматра безусловном и неопозивом Понудом Регистрованог учесника за куповину Права на дугорочни преносни капацитет до Износа понуде и по ценама до Цене понуде и под условима ових ХАП и одговарајуће Спецификације аукције.

Члан 33

Подразумевана Понуда

1. Регистровани учесник има могућност подношења подразумеваних Понуда за Аукције.

2. Подразумевана Понуда, када је Регистровани учесник означи као такву, аутоматски се примењује на сваку следећу одговарајућу Аукцију како је Регистровани учесник дефинисао када је дао Понуду. По отварању одговарајућег Периода за подношење понуда, дефинисана подразумевана Понуда ће се сматрати Понудом коју је Регистровани учесник поднео за одговарајућу Аукцију. Та ће се Понуда сматрати достављеном када Јединствена алокациона платформа пошаље потврду о пријему Регистрованом учеснику.
3. Искључиво у случају доделе капацитета засноване на cNTC-у, уколико Износ понуде, или износ израчунат као збир Износа понуда за неколико подразумеваних Понуда поднетих за исту Аукцију од стране једног Регистрованог учесника пређе коначни понуђени капацитет, Понуде са најнижим ценама се одбијају, једна (1) по једна (1) све док укупни Износ понуде не буде нижи или једнак понуђеном капацитету. Аукциони систем не дозвољава подношење Понуда са истом Ценом понуде од стране једног Регистрованог учесника. Понуде са истом Ценом понуде од стране једног Регистрованог учесника ће бити одбачене. Такви додатни критеријуми или правила ће бити укључени у Правила информационог система и укључиваће један или више следећих критеријума:
  - (а) хронолошко подношење Понуда (временски печат); и/или
  - (б) идентификацију Понуде коју додељује Аукциони систем; и/или
  - (с) одбацивање свих релевантних Понуда са истом Ценом понуде.
4. Регистровани учесник који жели изменити подразумевану Понуду за наредне Аукције мора изменити Износ понуде и Цену понуде за подразумевану Понуду пре отварања Периода за подношење понуда за одређену Аукцију.
5. Регистровани учесник који не жели поднети подразумевану Понуду у Аукционом систему за следеће Аукције може отказати своје подразумеване Понуде пре отварања Периода за подношење понуда за одређену Аукцију.

Члан 34

Провера Кредитног лимита

1. Након што Регистровани учесник поднесе Понуду или низ Понуда у Аукциони систем Јединствена алокациона платформа проверава да ли максималне обавезе плаћања (МОП), повезане са регистрованим Понудама тог Регистрованог учесника и израчунате у складу са ставовима 5 и 6 овог члана у време подношења Понуда прелазе Кредитни лимит. Уколико максималне обавезе плаћања повезане са таквим регистрованим Понудама прелазе Кредитни лимит, Јединствена алокациона платформа аутоматски преко Аукционог система издаје упозорење Регистрованом учеснику да модификује Кредитни лимит. Понуде се неће аутоматски одбацивати ако максимална обавеза плаћања приписана регистрованим Понудама прелази Кредитни лимит код подношења Понуде, већ тек након поступка описаног у ставу 2 овог члана.
2. По затварању Периода за подношење понуда Јединствена алокациона платформа опет проверава прелазе ли максималне обавезе плаћања, повезане са регистрованим Понудама и израчунате у складу са ставом 5. и 6. овог члана, Кредитни лимит. Уколико максималне обавезе плаћања повезане са овим Понудама прелазе Кредитни лимит, те Понуде, почевши од Понуде са најнижом Ценом понуде, ће једна (1) по једна (1) бити одбачене, све док максималне обавезе плаћања не буду мање или једнаке Кредитном лимиту. Такви додатни критеријуми или правила ће бити укључени у Правила информационог система и укључиваће један или више следећих критеријума:
  - (а) хронолошко подношење Понуда (временски печат); и/или

- (b) идентификацију Понуде коју додељује Аукциони систем; и/или
- (c) одбацивање свих релевантних Понуда са истом Ценом понуде.
3. Јединствена алокациона платформа ће у оквиру резултата Аукција, које шаље Регистрованој учеснику, навести да су недовољни износи инструмента обезбеђења плаћања разлог за одбацивање Понуда.
4. Јединствена алокациона платформа ће стално оцењивати све Понуде без обзира на то за коју се Аукцију, односно границу између Зона трговања и који смер, оне подносе. У случајевима када су Понуде повезане са различитим Аукцијама код којих се преклапају аукциони периоди, Јединствена алокациона платформа ће сматрати све израчунате максималне обавезе плаћања неизмиреним обавезама у складу са чланом 23.
5. У случају доделе капацитета засноване на cNTC-у за прорачун максималних обавеза плаћања повезаних са сваком границом између Зона трговања и смером, Јединствена алокациона платформа ће разврстати регистроване Понуде Регистрованој учесника по Цени понуде у опадајућем низу (приоритетна листа). Понуда 1 је Понуда са највећом Ценом понуде, а понуда n је Понуда са најнижом Ценом понуде. Јединствена алокациона платформа израчунава максималне обавезе плаћања према следећој једначини:

$$MOP = \sum_{Sati} \text{Max} \left[\text{Cena ponude (1)} * \text{Iznos ponude(1)}; \text{Cena ponude(2)} * \sum_{i=1}^2 \text{Iznos ponude(i)} \dots \right. \\ \left. \dots; \text{Cena ponude (n - 1)} * \sum_{i=1}^{n-1} \text{Iznos ponude (i)}; \text{Cena ponude (n)} * \sum_{i=1}^n \text{Iznos ponude (i)} \right]$$

6. У случају доделе капацитета засноване на прорачуну токова снага за прорачун максималних обавеза плаћања повезаних са сваком границом између Зона трговања и смером, Јединствена алокациона платформа ће разврстати регистроване Понуде Регистрованој учесника по Цени понуде у опадајућем низу (приоритетна листа). Понуда 1 је Понуда са највећом Ценом понуде, а понуда n је Понуда са најнижом Ценом понуде. Цена понуде која се користи за израчунавање максималне обавезе плаћања за сваки Понуду зависиће од горње ограничење цене који се примењује на следећи начин:
- (a) У случају да је Цена понуде нижа од горњег ограничења цене, Цена понуде ће се користити у израчунавању максималних обавеза плаћања;
- (b) У случају да је Цена понуде једнака или већа од горњег ограничења цене, горње ограничење цене ће се користити у израчунавању максималних обавеза плаћања;

Јединствена алокациона платформа израчунава максималне обавезе плаћања према следећој једначини:

$$MOP = \sum_{Sati} \text{Max} \left[\text{Min (Cena ponude (1); Gornje ograničenje cene)} \right. \\ \left. * \text{Iznos ponude(1); Min (Cena ponude (2); Gornje ograničenje cene)} \right. \\ \left. * \sum_{i=1}^2 \text{Iznos ponude(i)} \dots; \right]$$

...; $\text{Min}(\text{Cena ponude } (n - 1); \text{Gornje ograničenje cene})$

$$\left[\begin{array}{l} * \sum_{i=1}^{n-1} \text{Iznos ponude } (i) ; \text{Min}(\text{Cena ponude } (n); \text{Gornji limit cene}) \\ * \sum_{i=1}^n \text{Iznos ponude } (i) \end{array} \right]$$

7. Горње ограничење цене који ће се користити у складу са ставом 6. израчунаће се на следећи начин:

(a) Горње ограничење цене ће бити једнако просечној позитивној скалираној тржишној цени (market spread) током референтног периода, како је дефинисано у тачки (b). Просечан позитиван скалирани тржишни распон ће се израчунати следећим корацима:

(i) Прво, историјске цене на дан унапред тржишту из свих релевантних Зона трговања за одређени референтни период ће бити скалиране тако да просечна цена на дан унапред тржишту у одређеној Зони трговања током референтног периода буде једнака референтној „forward“ цени те зоне понуде. Скалирање историјских цена на дан унапред тржишту се врши множењем цена на дан унапред тржишту са фактором скалирања. Фактор скалирања за сваку Зону трговања за одређени референтни период је однос референтне „forward“ цене и просечне цене на дан унапред тржишту за овај референтни период.

(ii) Друго, скалирани тржишни распон ће се израчунати за одређену границу и смер Зоне трговања као скалирана цена на дан унапред тржишту из зоне потрошње минус скалирана цена на дан унапред тржишту из изворне зоне.

(iii) Треће, негативне вредности скалиране тржишне цене за одређену границу и смер Зоне трговања биће постављене на нулу.

(iv) Четврто, горње ограничење цене је једнако просеку свих скалираних тржишних цена (укључујући нулте вредности, ако је применљиво) током референтног периода у складу са (b).

(b) За годишње аукције, референтни период за цене на дан унапред тржишту биће шест (6) последњих календарских месеци пре објављивања горњег ограничења цене. За све аукције са Периодом трајања продукта краћим од једне године, референтни период за цене на дан унапред тржишту биће последњи календарски месец пре објављивања горњег ограничења цене.

(c) Референтна „forward“ цена која се користи у тачки а(i) биће:

(i) за годишњу аукцију: цена поравнања или цена затварања годишњих фјучерс уговора којима се тргује на берзи, објављена најкасније два радна дана пре објављивања горњег ограничења цене од стране Јединствене алокационе платформе.

ii. за све аукције са Периодом трајања продукта краћим од једне године: цена поравнања или цена затварања месечних фјучерс уговора којима се тргује на берзи, објављена најкасније два радна дана пре објављивања горњег ограничења цене од стране Јединствене алокационе платформе.

(d) У случајевима када не постоје референтне „forward“ цене у Зони трговања на одређени референтни дан, или ако Јединствена алокациона платформа нема

приступ „forward“ ценама или не може да их користи, Јединствена алокациона платформа може:

- користити последњу доступну цену поравнања или затварања за ту Зону трговања, под условом да није старија од четири (4) радна дана пре израчунавања горњег ограничења цене; или
  - применити подразумевани фактор скалирања једнак 1, у складу са тачком а(i), за све границе и смерове Зоне трговања у којима референтна „forward“ цена недостаје или не може да се користи на барем једној граници Зоне трговања.
8. Добијено горње ограничење цене биће заокружен на целобројне Евро центе. Јединствена алокациона платформа ће на својој веб страници објавити информације о „forward“ цени и снабдевача који је обезбедио ту цену. Ове информације ће навести најмање Зону трговања и Период трајања продукта. Избор снабдевача ће бити консултован са заинтересованим странама.
9. Код прорачуна максималних обавеза плаћања у складу са ставом 5 и 6 овог члана, Јединствена алокациона платформа у обзир узима и следеће:
- (а) уколико је применљиво, за сваки појединачни МТУ Периода смањеног капацитета максимални износ Права на дугорочни преносни капацитет који се може доделити Регистрованом учеснику током Периода смањеног капацитета;
  - (б) повећање максималних обавеза плаћања одговарајућим применљивим порезима и дажбинама у складу са чланом 64;
  - (с) везано за Права на дугорочни преносни капацитет са Периодом трајања продукта од једног (1) или више месеци, једна (1) или две (2) месечне рате се морају осигурати према прорачуну доспелог износа у складу са чланом 63, став 5.

Члан 35

Одређивање резултата Аукција

1. Након истека Периода за подношење понуда за Аукцију и проверу Кредитног лимита у складу са чланом 34, Јединствена алокациона платформа одређује резултате Аукција и додељује Права на дугорочни преносни капацитет у складу са овим чланом.
2. Одређивање резултата Аукција укључује:
  - (а) одређивање укупне количине додељених Права на дугорочни преносни капацитет по граници између Зона трговања и смеру;
  - (б) идентификацију успешних Понуда које ће бити парцијално или потпуно прихваћене; и
  - (с) одређивање Маргиналне цене између оријентисаних Зона трговања.
3. Јединствена алокациона платформа ће одредити резултате Аукције користећи оптимизацијску функцију чији је циљ максимизација суме вишка Регистрованог учесника и прихода од загушења генерисаних од Понуда које су освојиле капацитет уз поштовање ограничења функције оптимизације у облику релевантних понуђених капацитета. Јединствена алокациона платформа ће објавити додатне објашњене информације о оптимизацијској функцији алгорита на својој интернет страници.

4. Јединствена алокациона платформа одређује Маргинална цену на свакој оријентисаној Зони трговања у случају доделе капацитета засноване на cNTC-у на основу следећих критеријума:
  - (a) ако је укупна количина Међузонских капацитета за који су поднете валидне Понуде нижа или једнака одговарајућем понуђеном капацитету на одређеној Аукцији, онда је Маргинална цена једнака нули;
  - (b) ако укупна количина Међузонског капацитета, за који су поднете валидне Понуде, прелази понуђени капацитет за одређену Аукцију, поставља се Маргинална цена на вредност најниже Цене понуде додељене у потпуности или делимично у зависности од одговарајућег понуђеног капацитета.
5. Јединствена алокациона платформа одређује Маргинална цену на свакој оријентисаној Зони трговања у случају доделе капацитета засноване на прорачуну токова снага као суму shadow цена оптерећених cNEC-ова помножених са позитивним ПТДФ вредностима за ту оријентисану Зону трговања:
6. Уколико два (2) или више Регистрованих учесника за једну границу Зоне трговања и један смер поднесу валидне Понуде са истом Ценом понуде, а које се не могу у потпуности прихватити у целокупном износу тражених Права на дугорочни преносни капацитет, Јединствена алокациона платформа ће одредити које су Понуде прихваћене и износ додељених Права на дугорочни преносни капацитет по Регистрованом учеснику на следећи начин:
  - (a) Међузонски капацитет расположив за Понуде које одређују Маргинална цену дели се подједнако на све Регистроване учеснике који су поднели те Понуде;
  - (b) у случају да је количина Права на дугорочни преносни капацитет које је Регистровани учесник тражио по Маргиналној цени мања или једнака уделу израчунатом у складу са горе наведеном тачком (a), захтеву Регистрованог учесника ће у потпуности бити удовољено;
  - (c) у случају да количина Права на дугорочни преносни капацитет које је Регистровани учесник тражио по Маргиналној цени прелази удео израчунат у складу са горе наведеном тачком (a), захтеву Регистрованог учесника се удовољава до износа који је израчунат у складу са горе наведеном тачком (a);
  - (d) преостали Међузонски капацитет након доделе у складу са горе наведеним тачкама (b) и (c) дели се са бројем Регистрованих учесника чијим захтевима није у потпуности удовољено, након спроведеног поступка доделе описаног у горе наведеним тачкама (a), (b) и (c).
7. У случајевима у којима је у Спецификацији аукције за одређену Аукцију наведен Период смањеног капацитета, Јединствена алокациона платформа одређује резултате Аукција у складу са одредбама ставова 3 до 5 овог члана, и то:
  - (a) прихваћене Понуде и Маргиналне цене за одговарајућу границу између Зона трговања и смер одређују се у складу са ставовима 3 до 5 овог члана;
  - (b) за сваки Период смањеног капацитета количина Права на дугорочни преносни капацитет која се додељују поједином Регистрованом учеснику прорачунава се по пропорционалном принципу узимајући у обзир количину Права на дугорочни преносни капацитет која одговара прихваћеним Понудама за сваког Регистрованог учесника и одговарајући смањени понуђени капацитет. Јединствена алокациона платформа на својој интернет страници објављује

објашњења и примере везане за прорачун количине Права на дугорочни преносни капацитет која ће се доделити појединачном Регистрованом учеснику у Периоду смањеног капацитета.

8. Увек када прорачун описан у ставовима 3 до 6 овог члана нема за резултат цео број MW у складу са чланом 31, став 1(f), Права на дугорочни преносни капацитет се заокружују на најближу нижу целобројну вредност MW. У случају да су Права на дугорочни преносни капацитет једнака нули након заокруживања, то неће утицати на одређивање Маргиналне цене.
9. Права на дугорочни преносни капацитет сматрају се додељеним Регистрованом учеснику од тренутка када је Регистровани учесник обавештен о резултатима, а рок за подношење приговора је истекао у складу са чланом 37. У случају да Аукција није успешно спроведена примењују се резервни поступци како је наведено у Поглављу 8.

Члан 36

Обавештавање о прелиминарним резултатима Аукција

1. Јединствена алокациона платформа на својој интернет страници објављује прелиминарне резултате Аукција што је пре могуће, али не касније него што је наведено у коначној Спецификацији аукције.
2. Објава прелиминарних резултата Аукција за сваку оријентисану границу Зоне трговања, на којој су спроведене Аукције, садржи најмање следеће податке:
  - (a) укупно затражена Права на дугорочни преносни капацитет у MW;
  - (b) укупно додељена Права на дугорочни преносни капацитет у MW;
  - (c) Маргиналну цену у еврима/MW за сваки сат;
  - (d) број Регистрованих учесника који су учествовали у Аукцији;
  - (e) списак имена и број Регистрованих учесника који су дали барем једну успешну Понуду на Аукцији;
  - (f) списак регистрованих Понуда без идентификације Регистрованих учесника (график Понуда); и
  - (g) приход од загушења.
3. У случају објаве прелиминарних резултата Аукције за CCR који примењују алокацију Права на дугорочни преносни капацитет базирану на прорачуну токова снага, следеће информације треба да буду објављене:
  - (a) „shadow цена“ за сваку ограничену CNEC, GNECa и спољашња ограничења (где је применљиво);
  - (b) Израчунате нететоване токове¹ снага за сваку CNEC, GNECa и спољашња ограничења (где је применљиво);

---

¹ Виртуелни токови снаге односно максимални могући физички капацитети алоцирани за сваки посматрани елемент, посебно за сваки смер (где је применљиво). Они су резултат сумирања продуката Прихваћених Понуда и позитивних вредности ПТДФ за прихваћене Понуде од свих Зона трговања

4. Најкасније 30 минута након објаве прелиминарних резултата Аукција Јединствена алокациона платформа преко Аукционог система на располагање ставља сваком Регистрованом учеснику који је дао Понуду за одређену Аукцију за сваку границу Зоне трговања, на којој су спроведене Аукције, најмање следеће информације:
  - (a) додељена Права на дугорочни преносни капацитет за сваку МТУ Периода трајања продукта у MW;
  - (b) Маргиналну цену у еврима/MWX;
  - (c) доспели износ за плаћање за додељена Права на дугорочни преносни капацитет у еврима, заокружен на две децимале; и
  - (d) доспели износ за једну месечну рату за додељена Права на дугорочни преносни капацитет у еврима, заокружен на две децимале, у случају да је Период трајања продукта дужи од једног месеца.
5. У случају да је Аукциони систем нерасположив, Јединствена алокациона платформа обавештава Регистроване учеснике о прелиминарним резултатима Аукција у складу са Поглављем 8.

Члан 37

Подношење приговора на резултате Аукција

1. Регистровани учесници проверавају резултате Аукција и, тамо где је то примерено, могу поднети приговор на резултате Аукција у року за подношење приговора наведеном у ставу 2 овог члана. Јединствена алокациона платформа узима у обзир само оне приговоре у којима је Регистровани учесник у могућности да докаже грешку Јединствене алокационе платформе у резултатима Аукција.
2. Регистровани учесник може упутити приговор на резултате Аукција у року наведеном у одговарајућој Спецификацији аукције, али не касније од два (2) Радна дана након што је Регистровани учесник обавештен о прелиминарним резултатима Аукција.
3. Приговор је потребно доставити Јединственој алокационој платформи и насловити га са „Приговор”.
4. Сваки приговор мора садржати следеће:
  - (a) датум приговора;
  - (b) идентификација Аукције на коју се подноси приговор;
  - (c) идентификација Регистрованог учесника;
  - (d) име, адреса електронске поште и број телефона Регистрованог учесника;
  - (e) детаљни опис чињеница и разлога за приговор; и
  - (f) доказе о погрешним резултатима Аукција.
5. Јединствена алокациона платформа ће о својој одлуци о приговору обавестити Регистрованог учесника најкасније четири (4) Радна дана након што је Регистровани учесник обавештен о прелиминарним резултатима Аукција.
6. По истеку периода за приговоре ре, уколико Аукција није отказана, прелиминарни резултати Аукција постају коначни и обавезујући без додатних обавештења.

Поглавље 5

Враћање Права на дугорочни преносни капацитет

Члан 38

Опште одредбе

1. Носилац Права на дугорочни преносни капацитет може Јединственој алокационој платформи вратити Права на дугорочни преносни капацитет ради поновне доделе и то на било којој следећој дугорочној Аукцији након објаве коначних резултата Аукција.
2. Враћена Права на дугорочни преносни капацитет представљају константан целоборојни износ MW у одређеном временском оквиру следеће Аукције. Аукција на којој су додељена Права на дугорочни преносни капацитет и наредна Аукција на коју се Права на дугорочни преносни капацитет враћају морају бити за исту врсту продукта.
3. Минимална количина враћених Права на дугорочни преносни капацитет је један (1) MW у одређеном временском оквиру следеће Аукције.
4. Јединствена алокациона платформа ставља на располагање враћена Права на дугорочни преносни капацитет на следећој дугорочној Аукцији, за сваку оријентисану Зону трговања, једнако за сваку МТУ Периода трајања продукта и узимајући у обзир Период смањеног капацитета, где је могуће.
  - (а) У случају алокација базираних на sNTC-у, понуђени капацитет објављен у прелиминарној Спецификацији аукције биће увећан за Износ одговарајућег враћеног Права на дугорочни преносни капацитет
  - (б) У случају алокација базираних на прорачуну токова снага, координисани калкулатор капацитета поново ће израчунати количину понуђеног капацитета на основу враћеног Права на дугорочни преносни капацитет.
5. Ако су враћена Права на дугорочни преносни капацитет додељена, у складу са поступком описаним у члану 35 став 7, Јединствена алокациона платформа ће платити учеснику на тржишту пун износ враћених Права на дугорочни преносни капацитет у складу са чланом 40.

Члан 39

Поступак враћања

1. Носилац Права на дугорочни преносни капацитет који жели да врати своја Права на дугорочни преносни капацитет мора Јединственој алокационој платформи послати обавештење преко Аукционог система у складу са одговарајућим Правилима информационог система најкасније до рока наведеног у прелиминарној Спецификацији аукције за следећу Аукцију на којој ће Права на дугорочни преносни капацитет бити враћена.
2. Валидно обавештење о враћању у складу са ставом 1 овог члана мора садржати следеће податке:
  - (а) EIC код носиоца Права на дугорочни преносни капацитет;
  - (б) идентификацију следеће Аукције на коју се Права на дугорочни преносни капацитет враћају; и
  - (с) количину Права на дугорочни преносни капацитет која се враћају.

3. Како би могао вратити Права на дугорочни преносни капацитет Регистровани учесник мора:
  - (a) имати правоснажни и важећи Уговор о учешћу са Јединственом алокационом платформом;
  - (b) да поседује одговарајућа Права на дугорочни преносни капацитет у време слања обавештења о враћању;
  - (c) послати обавештење пре истека крајњег рока, у складу са ставом 1 овог члана; и
  - (d) испунити или осигурати своје финансијске обавезе у складу са овим Алокационим правилима.
4. Ако су услови наведени у ставу 3 овог члана испуњени, Јединствена алокациона платформа, без одлагања, шаље Регистрованом учеснику преко Аукционог система обавештење која садржи следеће:
  - (a) поруку којом се потврђује враћање према условима из става 7 овог члана; или
  - (b) поруку којом се одбија враћање укључујући разлоге за одбијање у складу са ставом 7.
5. Ако је враћање прихваћено, Јединствена алокациона платформа умањује укупну количину Права на дугорочни преносни капацитет коју поседује одређени носилац Права на дугорочни преносни капацитет за враћени износ.
6. Носилац Права на дугорочни преносни капацитет који жели да модификује своје враћање према најави у складу са ставовима 1 и 2 овог члана преко Аукционог система шаље обавештење са измењеном количином Права на дугорочни преносни капацитет коју жели да врати пре истека рока за враћање Права на дугорочни преносни капацитет у складу са ставом 1. У случајевима у којима је количина Права на дугорочни преносни капацитет измењена у нула (0) MW, враћање ће се сматрати отказаним.
7. Ако Јединствена алокациона платформа не може регистровати враћање како је наведено у овом поглављу, Јединствена алокациона платформа може применити резервни поступак за размену података у складу са чланом 53. Уколико резервни поступак за враћање није технички могућ, Регистровани учесници не могу тражити финансијску накнаду.

Члан 40

Накнада за носиоце Права на дугорочни преносни капацитет

1. Регистровани учесници који су вратили своја Права на дугорочни преносни капацитет имају право на накнаду у вредности враћених Права на дугорочни преносни капацитет одређеној током одговарајуће наредне Аукције и израчунатој за сваку МТУ Периода трајања продукта на следећи начин:
  - (a) Маргинална цена Аукције на граници Зоне трговања у одређеном смеру на коју је враћено дугорочно право преноса поново додељено у еврима/MWh, помножено са
  - (b) износом у MWh који је поново додељен.
2. По извршеном враћању Регистровани учесник престаје бити носилац Права на дугорочни преносни капацитет за враћени износ Права на дугорочни преносни капацитет. То значи да сва права и обавезе Регистрованог учесника у вези са враћеним износом Права на

дугорочни преносни капацитет престају да важе, изузев оних повезаних са обавезама плаћања у складу са Поглављем 10 и накнадом описаном овде у Поглављу 5. Сва права и обавезе Регистрованог учесника у вези са задржаним делом Права на дугорочни преносни капацитет остају непромењена.

Поглавље 6

Трансфер Права на дугорочни преносни капацитет

Члан 41

Опште одредбе

1. Носиоци Права на дугорочни преносни капацитет могу пренети своја Права на дугорочни преносни капацитет другом Регистрованом учеснику када резултати Аукција који се односе на та права постану коначни. Без обзира на то како је трансфер закључен, Јединствена алокациона платформа се о томе обавештава у складу са чланом 42. и путем Аукционог система, према формату назначеном на интернет страници Јединствене алокационе платформе.
2. Најмања количина Права на дугорочни преносни капацитет која се може пренети је један (1) MW у току МТУ.

Члан 42

Поступак трансфера

1. Преносилац права шаље обавештење о трансферу Јединственој алокационој платформи преко Аукционог система које мора садржати следеће информације:
  - (a) EIC кодове (ознаке) преносиоца и примаоца Права на дугорочни преносни капацитет;
  - (b) трајање трансфера укључујући датуме и сате почетка и краја (и МТУ-ове);
  - (c) количину (MW) пренетих Права на дугорочни преносни капацитет у целом броју MW по МТУ.
2. Обавештење о трансферу доставља се Јединственој алокационој платформи најкасније до 12:00h (СЕВ) другог (2.) дана који претходи дану испоруке.
3. Следећи услови морају бити испуњени како би се могла пренети Права на дугорочни преносни капацитет:
  - (a) преносилац и прималац права морају имати правоснажни и важећи Уговор о учешћу са Јединственом алокационом платформом бар за трансфер Права на дугорочни преносни капацитет; преносилац права мора бити носилац одговарајућих Права на дугорочни преносни капацитет у тренутку обавештења о трансферу;
  - (b) преносилац права испуњава или је осигурао своје финансијске обавезе у складу са овим Алокационим правилима без обзира да ли преноси сва или само део Права на дугорочни преносни капацитет, па чак и у случају вишеструких трансфера између неколико Регистрованих учесника;
  - (c) преносилац права је благовремено доставио обавештење о трансферу, пре крајњег рока, у складу са ставом 2 овог члана.
4. Јединствена алокациона платформа преносиоцу права, без одлагања, издаје потврду о пријему обавештења. Када обавештење испуњава услове, описане у ставу 3 овог члана, Јединствена алокациона платформа обавештава примаоца права о извршеном трансферу.
5. У случају када Јединствена алокациона платформа не пошаље потврду о пријему, сматраће се да дотично обавештење није поднето.

6. Прималац права потврђује обавештење о трансферу у року од четири (4) сата по пријему информације о трансферу од Јединствене алокационе платформе, а најкасније до 12:00h (СЕВ) другог (2.) дана који претходи дану испоруке.
7. У случају да прималац права не потврди трансфер до крајњег рока дефинисаног у ставу 6, Јединствена алокациона платформа аутоматски отказује поступак обавештавања о трансферу.
8. Алокациона платформа потом, без одлагања, преносиоцу и примаоцу права издаје другу потврду преко Аукционог система у којој се наводи једно од следећег:
  - (а) да је обавештење о трансферу прихваћено и да ступа на снагу;
  - (б) да је обавештење о трансферу одбијено укључујући разлоге за одбијање.
9. Уколико из техничких разлога Јединствена алокациона платформа није послала потврду, сматра се да дотични трансфер није спроведен.
10. Преносилац права нема право повући обавештење о трансферу након што га је прималац права прихватио. Прималац права може започети други трансфер у циљу даљег трансфера Права на дугорочни преносни капацитет.
11. У случају квара Аукционог система, примењује се резервни поступак у складу са Поглављем 8. Уколико се поступак обавештавања не може завршити у складу са овим чланом због квара на информационом систему и/или немогућности спровођења резервног поступка, Регистровани учесник нема право на финансијско обештећење од стране Јединствене алокационе платформе.

Члан 43

Правне последице трансфера

Сва права и обавезе које произлазе из ових Алокационих правила, уз изузетак обавезе плаћања коју има изворни носилац Права на дугорочни преносни капацитет, које се односе на доделу Права на дугорочни преносни капацитет у складу са чланом 62, став 1, преносе се заједно са дугорочним правима преноса.

Члан 44

Огласна табла

1. Огласна табла омогућује само размену информација између Регистрованих учесника у вези њиховог интересовања за куповину и/или продају Права на дугорочни преносни капацитет. Уговори се не могу закључивати путем огласне табле. Коришћење огласне табле се не наплаћује.
2. Активности Регистрованих учесника путем огласне табле не представљају доказ правоснажног и важећег уговора за трансфер Права на дугорочни преносни капацитет.
3. Јединствена алокациона платформа није одговорна за тачност и целовитост информација које Регистровани учесници објављују на огласној табли.
4. Јединствена алокациона платформа може обрисати са огласне табле све информације које нису релевантне за сврху огласне табле. У случају брисања Јединствена алокациона платформа мора дотичном Регистрованом учеснику доставити разлоге за брисање.

Поглавље 7

Коришћење и накнада за Права на дугорочни преносни капацитет

Члан 45

Општа начела

1. Права на прекогранични преносни капацитет (у даљем тексту PTR) подлежу принципу “Искористи или продај” (UIOSI).
2. Носилац додељених PTR може номинovati PTR у сврху њиховог стварног коришћења у складу са чланом 46. Власник додељених Финансијских права преноса нема право да их номинује за физичку испоруку.
3. У случају да Регистровани учесник не номинује PTR, Јединствена алокациона платформа ће предметни Међузонски капацитет неноминovаних PTR ставити на располагање за релевантне дневне Аукције. Носиоци PTR који не номинују PTR у сврху њиховог стварног коришћења или који не резервишу своја PTR за услуге балансирања имају право на накнаду у складу са чланом 48.
4. Носиоци Финансијског права преноса подлежу правилима накнаде у складу са чланом 48.
5. У случају да носилац Права на дугорочни преносни капацитет резервише PTR за услуге балансирања, такав Међузонски капацитет се искључује из примене процеса пријема накнаде, како је детаљно описано у Поглављу 7. Процес обавештавања о таквој резерви подлеже одговарајућим правилима која ступају на снагу у складу са важећим националним регулаторним режимом и објављује је одговорна Јединствена алокациона платформа.

Члан 46

Номинација PTR

1. Особе квалификоване за номинацију PTR морају испунити услове описане у важећим Правилима за номинацију. Квалификоване особе могу бити:
  - (a) Носилац PTR; или
  - (b) лице одређено од стране носиоца PTR у току процеса номинације према надлежним Операторима преносних система у складу са релевантним Правилима за номинацију; или
  - (c) лице које је овлашћено од стране носиоца PTR да номинује у складу са одговарајућим Правилима за номинацију и обавештава Алокационау платформу.
2. На својој интернет страници Јединствена алокациона платформа објављује списак одговарајућих Правила за номинацију за одређене Зоне трговања.
3. За процес обавештавања квалификованих лица на Јединственој алокационој платформи у складу са ставом 1 (c) овог члана морају се испунити следећи критеријуми:
  - (a) квалификовано лице има ЕИС код који омогућава његову идентификацију у Документу са правима коришћења; и
  - (b) Носилац PTR именује (пријављује) квалификовану особу Јединственој алокационој платформи путем Аукционог система у складу са правилима

Информационог система и најкасније један (1) сат пре слања Документа са правима коришћења за одређени дан.

4. Јединствена алокациона платформа неће узети у обзир обавештења особа које не испуњавају критеријуме у складу са ставом 3 овог члана приликом слања Документа са правима коришћења у вези са даном испоруке електричне енергије.
5. Номинација се врши у складу са Документом са правима коришћења .
6. Јединствена алокациона платформа објављује листу са одговарајућим Правилима за номинацију за границе Зона трговања на својој интернет страници.
7. Рокови за дугорочне номинације за одређене границе између Зона трговања наведени су у одговарајућим Правилима за номинацију. Јединствена алокациона платформа на својој интернет страници објављује информације о роковима за номинације по дугорочним капацитетима на граници између Зона трговања. У случају било каквих одступања између рокова које објављује Јединствена алокациона платформа и оних који су дати у валидним и правно обавезујућим одговарајућим Правилима за номинацију, меродавни су рокови дефинисани у Правилима за номинацију, а Јединствена алокациона платформа није одговорна за било какву штету насталу због таквих одступања.

Члан 47

Документ са правима коришћења

1. Документ са правима коришћења садржи информације о количини MW коју квалификована лица могу номинovati на одређеним границама између Зона трговања у одређеном смеру и за одређену МТУ. У случају Финансијских права преноса са опцијом, Документ са правима коришћења треба да садржи обим у MW на одређеној граници Зоне трговања или деловима Интерконективних далековода Зона трговања по смеру за МТУ периоде за које носилац права има право на финансијску накнаду у складу са Чланом 48. У случају Финансијских права преноса са обавезом, Документ са правима коришћења треба да садржи информације о обиму у MW на одређеној граници Зоне трговања по смеру за МТУ периоде за које носилац права има право на финансијску накнаду или обавезу да плати финансијску накнаду у складу са Чланом 48.
2. Јединствена алокациона платформа дневно шаље Документ са правима коришћења најкасније до 13:00h (СЕВ) другог (2.) дана који претходи дану испоруке преко Аукционог система квалификованом лицу у складу са чланом 46, став 1 а) и/или с).

Члан 48

Накнада носиоцима Права на дугорочни преносни капацитет за неноминована PTR

1. Јединствена алокациона платформа ће обештетити носиоца Права на дугорочни преносни капацитет за Права на дугорочни преносни капацитет која су поново додељена приликом одговарајуће дневне доделе капацитета. Јединствена алокациона платформа ће обештетити носиоца Права на дугорочни преносни капацитет за сваки MW Права на прекогранични преносни капацитет (PTR) који није био номинован за одговарајући МТУ. Накнада за неноминован PTR се израчунава као разлика између количина наведених у Документу са правима коришћења и коначних номинованих количина које је прихватио надлежни Оператор преносног система, помножена са ценом, зависно од типа доделе дан унапред, на следећи начин:

(а) код имплицитних додела дан унапред, укључујући и резервни поступак имплицитних додела, цена се одређује као тржишна цена („Market Spread“) на

одговарајућој граници Зоне трговања за одређени МТУ период само у случају да је позитивна разлика у ценама у смеру Права на дугорочни преносни капацитет дан унапред имплицитне расподеле на којој је Међузонски капацитет поново додељен, и 0 €/MWh за МТУ, у супротном; Ако је дефинисано у одговарајућем регионалном или специфичном анексу за границу између Зона трговања, ова цена се може прилагодити, како би се одразила ограничења доделе за Интерконективне далеководне између Зона трговања, како је дефинисано у САСМ Уредби, члану 23, став 3(b), где су ова ограничења доделе укључена у процес дан унапред доделе Међузонског капацитета.

- (b) у случају експлицитне расподеле за дан унапред, која се разликује од резервног поступка имплицитне расподеле права на преносни капацитет, цена ће бити Маргинална цена дневне аукције на којој су права на преносни капацитет поново расподељена за одређени МТУ период;
  - (c) У случају дан унапред експлицитне расподеле кроз резервни поступак за имплицитну расподелу права на преносни капацитет и када није доступна цена из тачке (a) (дан унапред цена није израчуната барем у једној од две релевантне Зоне Трговања), цена ће бити Маргинална цена са аукције на којој су расподељена права на преносни капацитет у дан унапред резервном механизму, за одређени сатни период;
  - (d) у случају расподеле кроз резервни поступак за имплицитну или експлицитну доделу где референтна цена није израчуната за дневни временски оквир, цена за накнаду Права на дугорочни преносни капацитет узима се као Маргинална цена иницијалне Аукције.
2. Уколико постоје Финансијска права преноса са обавезом, носиоци ових права обавезни су да исплате накнаду Јединственој алокационој платформи ако је разлика у цени негативна у смеру Финансијских права преноса са обавезом. Накнада се обрачунава као количина Финансијских права преноса са обавезом, који је наведен у Документу са правима коришћења, помножених са ценом, израчунатом у складу са принципима из става 1, имајући у виду да је разлика у цени негативна.
  3. Јединствена алокациона платформа ће обештетити носиоца Права на дугорочни преносни капацитет за Финансијска права преноса и неноминован PTR који није поново додељен на релевантној дневној додели у складу са Поглављем 9 у случају да је томе узрок догађај наведен у члану 56.
  4. Јединствена алокациона платформа ће обештетити носиоца Права на дугорочни преносни капацитет у складу са чланом 59, став 1 (a) и (b) за Финансијска права преноса и неноминован PTR који није поново додељен на релевантној дневној додели из других разлога од оних поменутих у ставу 2 овог члана.

Поглавље 8

Резервни поступци

Члан 49

Опште одредбе

1. Јединствена алокациона платформа мора, у опсегу у којем је то разумно изводљиво, организовати резервни поступак у следећим случајевима неуспешног спровођења стандардног поступка:
  - (a) ако технички није могуће одржати Аукцију у складу са поступком наведеним у Поглављу 4;
  - (b) ако технички није могуће регистровати враћање Права на дугорочни преносни капацитет у складу са поступком наведеним у Поглављу 5;
  - (c) ако технички није могуће регистровати обавештење о трансферу Права на дугорочни преносни капацитет у складу са поступцима наведеним у Поглављу 6;
  - (d) ако технички није могуће регистровати квалификовану особу у складу са поступцима наведеним у Поглављу 7.
2. Јединствена алокациона платформа може користити један или све ниже наведене резервне поступке:
  - (a) увођење резервног поступка за размену података у складу са чланом 50;
  - (b) одлагање Аукција на каснији датум/сат;
  - (c) други ad hoc резервни поступак ако Јединствена алокациона платформа такав сматра примереним у сврху превазилажења техничких проблема.
3. Јединствена алокациона платформа ће, у опсегу у којем је то изводљиво и без одлагања, обавестити Регистроване учеснике електронским путем наведеним на својој интернет страници, као и кроз Аукциони систем о могућим одступањима од стандардних поступака и отпочињању примене резервних поступака.
4. Регистровани учесници ће електронским путем наведеним на интернет страници Јединствене алокационе платформе одмах обавестити Јединствену алокациону платформу о свим проблемима у коришћењу Аукционог система које су уочили, као и о свим потенцијалним последицама. У случају појаве изненадног проблема, који се мора одмах решити и који се установи током Радног времена, Регистровани учесник одмах контактира Јединствену алокациону платформу телефоном на телефонски број наведен на интернет страници Јединствене алокационе платформе за ову врсту проблема.

Члан 50

Резервни поступак за размену података

1. У случају поремећаја и недоступности званичне интернет странице Јединствене алокационе платформе у току спровођења стандардних процеса за размену података преко Аукционог система, како је описано у овим Алокационим правилима, Јединствена алокациона платформа може обавестити Регистроване учеснике да се резервни поступак за размену података може применити:
  - (a) до применљивих рокова, осим ако Јединствена алокациона платформа не објави другачије, Регистровани учесник шаље захтев Јединственој алокационој

платформи електронским путем као што је специфицирано од стране Јединствене алокационе платформе на њеној интернет страници за уношење релевантних података у Аукциони систем коришћењем резервног поступка за размену података;

- (b) уз захтев Регистровани учесник Јединственој алокационој платформи доставља релевантне податке који се уносе у Аукциони систем у формату специфицираном у Правилима информационог система;
  - (c) Јединствена алокациона платформа уноси достављене податке у Аукциони систем;
  - (d) Јединствена алокациона платформа може у Правилима информационог система дефинисати поступак идентификације за Регистрованог учесника у тренутку када Регистровани учесник доставља релевантне оперативне и комерцијалне податке и захтева од Јединствене алокационе платформе да унесе те податке у Аукциони систем у његово име путем резервног поступка. Уколико се Регистровани учесник или особа коју је Регистровани учесник овластио у ову сврху јасно не идентификује, Јединствена алокациона платформа има право да одбије унос података;
  - (e) Регистровани учесник мора Јединственој алокационој платформи доставити телефонски број који се може користити у случају нужне комуникације;
  - (f) када Јединствена алокациона платформа изврши унос достављених података у Аукциони систем у име Регистрованог учесника, Јединствена алокациона платформа, без одлагања, телефоном и/или електронским путем наведеним на својој интернет страници обавештава Регистрованог учесника о уносу;
  - (g) Јединствена алокациона платформа ни у каквим околностима није одговорна уколико кроз горе наведене начине комуникације не успе да контактира Регистрованог учесника.
2. У случају примене резервног поступка за размену података, све нужне информације које су на располагању преко Аукционог система током стандардних поступака могу се дистрибуирати Регистрованим учесницима од стране Јединствене алокационе платформе електронским путем као што је специфицирано од стране Јединствене алокационе платформе на њеној интернет страници, по потреби, путем интернет странице Јединствене алокационе платформе.

Члан 51

Резервни поступак за Аукције

1. Одлагање Аукција сматра се резервним поступком за Аукције ако се резервни поступак покреће пре отварања Периода за подношења понуда. Јединствена алокациона платформа може одложити Аукцију обавештавајући Регистроване учеснике о новом датуму и/или сату нове Аукције.
2. Након започињања Периода за подношење понуда, Јединствена алокациона платформа:
  - (a) кад је то изводљиво, одлаже крај Периода за подношење понуда обавештавајући Регистроване учеснике о новим роковима у Спецификацији аукције;
  - (b) отказује почетну Аукцију у складу са чланом 52 и организује нову Аукцију за исти Период трајања продукта.

3. У случају доделе капацитета на бази прорачуна токова снага, члан 29 о Спецификацијама аукције и члан 37 о Подношењу приговора на резултате Аукција можда неће бити примењиви на процедуре резервних поступака у складу са ставом 1. и 2. овог члана. У случају да није дефинисан период за подношења приговора резултата резервне аукције, након што Регистровани учесници буду обавештени о прелиминарним резултатима аукције, а уколико аукција није отказана, резултати аукције се сматрају коначним и обавезујућим без даљег обавештења.
4. У случају доделе капацитета на бази прорачуна токова снага, уколико дође до проблема током процене прелиминарних резултата аукције, Јединствена алокациона платформа може одложити објављивање прелиминарних резултата аукције за додатних шест (6) сати у односу на првобитно утврђене рокове у складу са чланом 36(1) и чланом 29(3)(а). У случају да дође до овакве ситуације, Јединствена алокациона платформа ће обавестити учеснике на тржишту без неоправданог одлагања електронским путем електронским путем како је наведено на вебсајту Јединствене алокационе платформе.
5. Уколико се резервни поступак описан у ставовима 1 и 2 овог члана не може спровести за исти Период трајања продукта, ти Међузонски капацитети се нуде у следећем Аукционом поступку.
6. Јединствена алокациона платформа, без непотребног одлагања, обавештава Регистроване учеснике о одлагању објављивањем обавештења у Аукционом систему и/или на интернет страници Јединствене алокационе платформе и/или електронским путем наведеним на својој интернет страници.

Члан 52

Отказивање Аукција

1. У случају доделе капацитета на бази cNTC-а, уколико Јединствена алокациона платформа откаже Аукцију, све достављене Понуде, сва већ прихваћена враћања, и сви резултати те Аукције се сматрају ништавним.
2. У случају доделе капацитета на бази прорачуна токова снага, сва враћена Права на дугорочни капацитет биће задржана за резервну аукцију. У случају да се резервна аукција не одржи, овај враћени капацитет биће отказан.
3. Јединствена алокациона платформа, без непотребног одлагања, обавештава све Регистроване учеснике о отказивању Аукција објављивањем обавештења у Аукционом систему или на интернет страници Јединствене алокационе платформе и електронским путем наведеним на својој интернет страници.
4. Отказивање Аукција се објављује у следећим случајевима:
  - (а) пре истека рока за подношење приговора, када се Јединствена алокациона платформа суочава са проблемима током Аукционог поступка као што су проблеми приликом спровођења стандардних поступака и резервних поступака, у случају погрешних резултата због нетачног прорачуна Маргиналне цене, нетачне вредности понуђеног капацитета или нетачне доделе Права на дугорочни преносни капацитет Регистрованим учесницима или из сличних разлога;
  - (б) по истеку рока за подношење приговора када су погрешни резултати настали због нетачног прорачуна Маргиналне цене, нетачне вредности понуђеног капацитета или грешке приликом доделе Права на дугорочни преносни капацитет Регистрованим учесницима или из сличних разлога.

5. У случају отказивања Аукција пре истека рока за подношење приговора, Регистрованим учесницима се не исплаћује накнада.
6. Јединствена алокациона платформа мора, без одлагања, на својој интернет страници објавити разлоге за отказивање Аукција.

Члан 53

Резервни поступак за враћање Права на дугорочни преносни капацитет

1. У случају отказивања стандардних поступака за регистрацију враћања Права на дугорочни преносни капацитет преко Аукционог система у складу са Поглављем 5, Јединствена алокациона платформа може применити резервни поступак за размену података у складу са чланом 50.
2. Јединствена алокациона платформа правовремено објављује информације о могућностима коришћења резервног поступка за размену података, пре истека рока за враћање Права на дугорочни преносни капацитет.
3. У случају да се резервни поступак за размену податка не може спровести, што је неопходно како би се омогућила регистрација враћања Права на дугорочни преносни капацитет, сви захтеви за враћање Права на дугорочни преносни капацитет који су већ поднети, а који се не могу регистровати у Аукционом систему, аутоматски се отказују.

Члан 54

Резервни поступак за трансфер Права на дугорочни преносни капацитет

1. У случају отказивања стандардних поступака за регистрацију трансфера Права на дугорочни преносни капацитет, организованих преко Аукционог система у складу са Поглављем 6, Јединствена алокациона платформа може применити резервни поступак за размену података у складу са чланом 50.
2. Јединствена алокациона платформа правовремено објављује информације о могућностима коришћења резервног поступка за размену података, пре истека рока за трансфер Права на дугорочни преносни капацитет.
3. У случају да се резервни поступак за размену податка не може спровести на начин неопходан за омогућавање регистрације трансфера Права на дугорочни преносни капацитет, сви захтеви за трансфер Права на дугорочни преносни капацитет који су већ поднети, а које прималац права није потврдио, аутоматски се отказују.

Члан 55

Резервни поступак обавештавања квалификованих особа

1. У случају отказивања стандардних поступака за обавештавање квалификованих особа Јединствене алокационе платформе преко Аукционог система у складу са Поглављем 6, Јединствена алокациона платформа може применити резервни поступак за размену података у складу са чланом 50.
2. Јединствена алокациона платформа правовремено објављује информације о могућностима коришћења резервног поступка за размену података, пре истека рока за обавештавање квалификоване особе.
3. У случају да се резервни поступак за размену податка не може спровести на начин неопходан за омогућавање регистрације квалификоване особе, квалификовано лице ће се сматрати пријављеним како је наведено у Правилима информационог система.

Поглавље 9

Ограничавање Права на дугорочни преносни капацитет

Члан 56

Догађаји који узрокују ограничавање и последице организирања Права на дугорочни преносни капацитет

1. Права на дугорочни преносни капацитет се без обзира на период коришћења могу ограничити у случају догађаја који се дефинише као Виша сила или у циљу обезбеђивања рада система у границама оперативне сигурности пре рока за гарантованост дан унапред.
2. Ограничавање се може односити на додељена Права на дугорочни преносни капацитет, укључујући и, зависно од ситуације, номинован PTR.
3. Права на дугорочни преносни капацитет се могу ограничавати након рока за гарантованост дан унапред изузев у случају Више силе или Ванредних ситуација у складу са чланом 72 Уредбе (ЕУ) бр. 2015/1222. У сврху уклањања недоумица, када се Права на дугорочни преносни капацитет ограничавају након рока за гарантованост дан унапред, ограничавају се на исти начин као и капацитет за дан унапред, а компензују се у складу са применљивим законодавством.
4. У случају PTR, сваки Регистровани учесник који је изложен ограничавању губи своје право на трансфер, враћање или номинацију PTR, као и на примање накнаде по принципу "Искористи или продај". У случају Финансијских права преноса сваки Регистровани учесник на којег се односи ограничење ће изгубити своје право да пренесе или врати одговарајућа Финансијска права преноса или да прими накнаду у складу са чланом 48.
5. У случају ограничавања, Регистровани учесник, на кога ово ограничавање има утицаја, има право на обештећење или накнаду у складу са члановима 59 и 60 и, где је то применљиво, чланом 61.

Члан 57

Поступак и обавештавање о ограничавању капацитета

1. У свим случајевима, ограничавање спроводи Јединствена алокациона платформа на основу захтева једног или оба Оператора преносног система на граници Зоне трговања за коју су Права на дугорочни преносни капацитет додељена.
2. Јединствена алокациона платформа, што је пре могуће, електронским путем наведеним на својој интернет страници и на својој интернет страници, обавештава носиоце Права на дугорочни преносни капацитет о ограничавању Права на дугорочни преносни капацитет укључујући и информације о догађају који је узроковао ограничавање. У обавештењу се морају дефинисати Права на дугорочни преносни капацитет на која утиче ограничавање, количина у MWh и MW за МТУ периода на које се односи, догађаји који су узроковали ограничавање како је описано у тачки 3, и износ Права на дугорочни преносни капацитет која преостају након спроведеног ограничавања.
3. Опис догађаја који је узроковао ограничавање треба да укључује информацију о тачним оперативним безбедоносним ограничењима која су очекивана да буду прекршена у случају да се ограничавање не оримени, Оператори преносних система (ТСО) који спровode ограничавање, и зашто алтернативни поступци нису довољни да би се спречило очекивано кршење оперативних безбедоносних ограничења. Ако ова информација није доступна у исто време када и информација о ограничавању

одговарајућих дугорочних Права на преносни капацитет и одговарајући количину (износ) у MWh и MW за сваки МТУ период, ТСО-ови ће доставити прво обавештење са доступном информацијом и ажурирану информацију о ограничавању укључујући потребне детаље који се тичу догађаја који је узроковао ограничење у року од 24 сата после првог обавештења.

4. Јединствена алокациона платформа мора, што је пре могуће, на својој интернет страници објавити списак догађаја који су узрок ограничавања у складу са чланом 56 укључујући и њихово предвиђено трајање.
5. Ограничавање се примењује на сва Права на дугорочни преносни капацитет у предметним периодима пропорционално, што значи у сразмери са дугорочним правима преноса које носилац има, без обзира на време доделе.
6. У случају ограничавања PTR након истека рока за номиновање, и све док капацитет није поново додељен на дан унапред алокационом поступку, ограничавање ће се спровести сразмерно (на „pro rata“ принципу), и односиће се и на номиниран и неноминиран PTR.
7. Правила за накнаду у складу са члановима 59 и 60, и где је то применљиво, чланом 61 такође се примењују и кад су понуђени Међузонски капацитети за дан унапред мањи од износа неноминираних Права на дугорочни преносни капацитет у случају PTR и укупних Права на дугорочни преносни капацитет у случају Финансијских права преноса.
8. За сваког Регистрованог учесника, коме су ограничена Права на дугорочни преносни капацитет, преостала Права на дугорочни преносни капацитет која нису била ограничавана се заокружују на најближи нижи цели број MW. Исто заокруживање примењује се и код ограничавања номиниран и неноминиран PTR у складу са другом реченицом става 4 овог члана.
9. У случајевима ограничавања, сваки трансфер Права на дугорочни преносни капацитет која ће се ограничавати, а који прималац права још није прихватио, аутоматски се отказује, а преносилац права остаје носилац Права на дугорочни преносни капацитет. Ако је о трансферу већ обавештена Јединствена алокациона платформа и ако га је прималац права прихватио, накнада или обештећење за ограничавање Права на дугорочни преносни капацитет исплаћује се примаоцу права.
10. Јединствена алокациона платформа мора отказати сва обавештења о враћању Права на дугорочни преносни капацитет која су прихваћена за следећу дугорочну Аукцију за коју је нужно ограничавање и за коју:
  - (а) У случају доделе капацитета на бази cNТС-а још није објављена коначна Спецификација аукције;
  - (б) У случају доделе капацитета на бази прорачуна токова снага, рок за враћање капацитета како је дефинисан у Спецификацији аукције још није истекао;

Овим отказивањем, Права на дугорочни преносни капацитет враћају се носиоцима Права на дугорочни преносни капацитет који су затражили враћање Права на дугорочни преносни капацитет. Ако је рок за враћање Права на дугорочни преносни капацитет враћање неће бити отказано, а надокнада или повраћај средстава за смањена Права на дугорочни преносни капацитет биће исплаћена власнику који је вратио Права на дугорочни преносни капацитет.

Члан 58

Рок за гарантованост дан унапред

Јединствена алокациона платформа на својој интернет страници објављује и приликом прорачуна накнаде за ограничена Права на дугорочни преносни капацитет узима у обзир рок за гарантованост дан унапред као што је наведено и у складу са чланом 69 Уредбе (ЕУ) бр. 2015/1222, која је одобрена од стране свих Националних Регулаторних Агенција.

Члан 59

Накнада за ограничавање у сврху обезбеђивања рада система у границама оперативне сигурности пре рока за гарантованост дан унапред и за UIOSI/FTR у случају резервне алокације

1. У случајевима ограничавања, а у сврху обезбеђивања рада система у границама оперативне сигурности, које настану пре рока за гарантованост дан унапред, накнада за сваки сат погођен ограничењем и за сваког Регистрованог учесника израчунава се као дугорочно право преноса у MWh и MW по МТУ периоду који одговара разлици између додељених Права на дугорочни преносни капацитет која је Регистровани учесник имао пре и након ограничавања, помножено са ценом израчунатом на следећи начин:
  - (а) Разлика тржишних цена на одговарајућој граници Зоне трговања за одређен сатни период, у случају разлике у цени која је позитивна у смеру ограничених Права на дугорочни преносни капацитет, односно у осталим случајевима 0 €/MWh. Уколико је специфицирано у одговарајућим анексима ових Алокационих правила, ова се цена може прилагођавати, како би одражавала алокациона ограничења на Интерконективним далеководима између Зона трговања, као што је дефинисано у члану 23, става 3(b) Уредбе (ЕУ) бр. 2015/1222, у случајевима у којима су алокациона ограничења укључена у поступак доделе Међузонског капацитета. Смер ограничених Права на дугорочни преносни капацитет ће бити одређен као смер циљне и изворне Зоне трговања као што је то дефинисано у Спецификацији аукције за предметна Права на дугорочни преносни капацитет; или
  - (б) Ако цена за дан унапред није израчуната у барем једној од две одговарајуће Зоне трговања, цена ће бити Маргинална цена која је постигнута на аукцији на којој су расподељена права на преносни капацитет у дан унапред резервном механизму, за одговарајући МТУ период; или
  - (с) Маргинална цена иницијалне аукције, уколико цену није могуће одредити у складу са прорачуном из тачака (а) и (б).
2. Уколико је специфицирано у одговарајућим анексима ових ХАП, компензације на одговарајућим границама између Зона трговања подлежу даље ограничењу. Ограничење ће бити одређено на основу укупних прихода од загушења које су прикупили надлежни Оператори преносних система, на граници Зона трговања, у току одређене календарске године, умањених за суму свих накнада исплаћених према члану 40 и члану 48 и накнада исплаћених према члану 60 и члану 61, уколико је применљиво. Ограничење одговарајућих компензација се рачуна у складу са формулом:

Ograničenje iznosa kompenzacija za obezbeđivanje operativne sigurnosti sistema

$$= (\text{Prihod od dugoročnih aukcija} + \text{Prihod od dnevnih aukcija} + \text{Prihod od unutarдневне raspodele kapaciteta}) - (\text{Kompenzacije po UIOSI principu} + \text{Kompenzacije za finansijska prava prenosa (FTR)} + \text{Kompenzacije za vraćena prava na dugoročni prenosni kapaciteta (Return)} + \text{Kompenzacije u slučaju ograničavanja usled Vanredne situacije} + \text{Kompenzacije u slučaju ograničavanja usled Više sile})$$

3. У случају Интерконективних далековода једносмерне струје, накнада ће бити утврђена као укупан износ прихода од загушења који прикупљају релевантни Оператори преносног система на границама Зона трговања у релевантном месецу, умањен за све надокнаде плаћене у складу са члановима 40 и 48 и компензацијама плаћеним у складу са чланом 60 и где је применљиво чланом 61 за посматрани месец. Укупан износ прихода од загушења у једном месецу је дефинисан као збир дванаестине прихода прикупљених на годишњој аукцији на посматраној граници Зоне трговања и прихода остварених на месечној аукцији и приходима од загушења из других временских оквира које су се догодиле током посматраног месеца на посматраној граници Зоне трговања. Ограничење одговарајућих компензација се рачуна у складу са формулом:

$$\begin{aligned}
 & \text{Ograničenje iznosa kompenzacija za dalekovode sa jednosmernom strujom} \\
 & = \left(\frac{\text{Godišnji prihod}}{12} + \frac{\text{Polugodišnji prihod}}{6} + \frac{\text{Kvartalni prihod}}{3} \right. \\
 & + \text{Dodatni prihod od dugoročnih aukcija} + \text{Prihod od dnevnih aukcija} \\
 & \left. + \text{Prihod od unutarдневне raspodele kapaciteta} \right) - (\text{Kompenzacije po UIOSI principu} \\
 & + \text{Kompenzacije za finansijska prava prenosa (FTR)} \\
 & + \text{Kompenzacije za vraćena prava na dugoročni prenosni kapaciteta (Return)} \\
 & + \text{Kompenzacije u slučaju ograničavanja usled Vanredne situacije} \\
 & + \text{Kompenzacije u slučaju ograničavanja usled Više sile})
 \end{aligned}$$

4. Уколико, пре одређивања ограничења описаног у ставу 2 или ставу 3 овог члана, укупне прорачунате накнаде услед ограничавања Права на дугорочни преносни капацитет превазилазе релевантно ограничење (лимит), компензације услед смањења додељених Права на дугорочни преносни капацитет ће бити умањене пропорционално. Ово умањење ће се заснивати на пропорцији нелимитираних компензација за додељена Права на дугорочни преносни капацитет за сваког Регистрованог учесника за одређени временски период (календарски месец или календарска година). Вредност компензација за сваког Регистрованог учесника ће се одређивати на следећи начин:

[(Нелимитиране компензације ограничених Права на дугорочни преносни капацитет по Регистрованом учеснику)/(укупна вредност нелимитираних компензација за ограничена Права на дугорочни преносни капацитет за све Регистроване учеснике)]x(релевантно ограничење одређено према ставу 2 или ставу 3 овог члана)

Члан 60

Накнада за ограничавања због Више силе пре рока за гарантованост дан унапред

1. У случају Више силе настале пре рока за гарантованост дан унапред, носиоци ограничених Права на дугорочни преносни капацитет имају право на обештећење према цени Права на дугорочни преносни капацитет одређеној током поступка доделе Права на дугорочни преносни капацитет која се за сваки период МТУ на који се ограничавање односи и за сваког Регистрованог учесника израчунава на следећи начин:
- Маргинална цена на иницијалној Аукцији у EUR/MWh; или
  - У случају када се Маргинална цена иницијалне Аукције не може дефинисати, цена је пондерисани просек Маргиналних цена у EUR/MWh свих Аукција за које Регистровани учесник има Права на дугорочни преносни капацитет где пондер представља Права на дугорочни преносни капацитет које је Регистровани учесник имао пре спровођења поступка ограничавања; помножено са

- (с) количином MWh што одговара разлици између Права на дугорочни преносни капацитет која је Регистровани учесник имао пре и након ограничавања.

Члан 61

Накнада за ограничавања услед Више силе или Ванредне ситуације након рока за гарантованост дан унапред

У случају Више силе или Ванредне ситуације након рока за гарантованост дан унапред, носиоци ограничених Права на дугорочни преносни капацитет имају право на обештећење у складу са чланом 72 Уредбе (ЕУ) бр. 2015/1222.

Поглавље 10

Издавање рачуна и плаћање

Члан 62

Општа начела

1. Регистровани учесник плаћа доспеле износе, који су израчунати у складу са чланом 63, за Права на дугорочни преносни капацитет која су им додељена. Ова се обавеза мора испунити без обзира на било какво враћање, трансфер или ограничавање свих или дела ових Права на дугорочни преносни капацитет у складу са овим Алокационим правилима.
2. Регистровани учесник може по плаћању користити Међузонски капацитет повезан са додељеним дугорочним правима преноса како је описано искључиво у овим Алокационим правилима. Свако право на физичко коришћење преносног система у случају PTR може бити подложно засебним уговорима између Регистрованог учесника и одговарајућих Оператора преносних система.
3. Све финансијске информације, цене и доспели износи изражавају се у еврима (€), осим уколико важећи закони или регулативе захтевају одступања.
4. Плаћање се сматра подмиреним на датум на који је износ уплаћен на рачун корисника. Евентуалне затезне камате сматрају се подмиреним на датум када је износ исплаћен са рачуна исплатиоца.
5. Плаћања се врше у еврима (€).
6. Јединствена алокациона платформа узима у обзир порезе и дажбине по применљивој стопи и у применљивом опсегу када врши процену обавеза плаћања и издавања рачуна, према овим Алокационим правилима у складу са чланом 64.
7. Регистровани учесник ће Јединственој алокационој платформи, без одлагања, достављати релевантне информације ради доказивања да ли су релевантни порези и дажбине применљиви у тренутку потписивања Уговора о учешћу, као и било какве с тим повезане накнадне промене. Стога се регистровани учесник слаже да обавести Јединствену алокациону платформу о свим локалним порезима, наметима унутар или ван заједнице који су у складу са законодавством земље оснивања регистрованог учесника. Када су на снази обавезе Финансијског права преноса, Јединствена алокациона платформа ће путем клириншке куће израчунати износе који ће бити исплаћени и примљени од носилаца таквих Права на дугорочни преносни капацитет. Сви трошкови које сноси Јединствена алокациона платформа који су повезани са обрачуном обавеза за финансијске преносе ће бити фактурисани носиоцима таквих Права на дугорочни преносни капацитет.

Члан 63

Прорачун доспелог износа

1. Регистровани учесници за свако од Права на дугорочни преносни капацитет која су им додељена плаћају износ једнак:
  - (a) Маргиналној цени (EUR/MWh); помноженој са
  - (b) сумом Права на дугорочни преносни капацитет у MWh додељеним у МТУ периоду Периода трајања продукта укључујући сваки Период смањеног капацитета где је то неопходно у складу са чланом 35.

2. Дospelи износ увећан за све применљиве порезе и дажбине, царине и друге накнаде у складу са чланом 64, заокружује се и изражава са два децимална места.
3. Јединствена алокациона платформа прорачунава доспела плаћања у месечним ратама када продукт Међузонског капацитета има трајање дуже од једног месеца.
4. Месечне рате морају бити једнаке за сваки месец и израчунавају се тако да се подели доспели износ, како је наведено у ставу 1 овог члана, са трајањем продукта Међузонског капацитета израженог на месечном нивоу и врши се заокруживање на два децимална места. Последња рата поврх тога укључује и доспели остатак који се јавља као последица заокруживања на нижу вредност у другим месечним ратама.
5. Ако први датум плаћања продукта Међузонског капацитета са трајањем дужим од једног (1) месеца пада након почетка Периода трајања продукта, онда прво плаћање укључује две (2) месечне рате.

Члан 64

Израчунавање бруто пореза

1. Сваки Регистровани учесник мора измирити све уплате у складу са ХАП без пореских олакшица, осим ако законом није одређено супротно.
2. Ако Регистрованом учеснику по закону следује умањење пореза, доспели износ који Регистровани учесник мора платити Јединственој алокационој платформи ће бити увећан до износа који је (након одбитка пореза) једнак почетном износу који би доспео на наплату уколико не би било захтевано умањење пореза.
3. Став 2 овог члана не примењује се на порез одређен Јединственој алокационој платформи за било које плаћање везано за ХАП, према законима јурисдикције који важе у земљи у којој је Јединствена алокациона платформа основана или, уколико се ради о различитом месту, јурисдикције (или јурисдикција) у којој/којима се Јединствена алокациона платформа третира као резидент у сврху плаћања пореза, односно има, или се у сврху плаћања пореза сматра да има, сталну пословну јединицу или фиксно место пословања на које му се приписују сва плаћања у складу са ХАП. Став 2 овог члана не примењује се на порез на додату вредност у складу са Уредбом о ПДВ-у 2006/112/ЕС са свим каснијим изменама и допунама, као и везано за било који други порез сличне природе.

Члан 65

Издавање рачуна и услови плаћања

1. Рачуни се морају подмирити пре почетка Периода трајања продукта ако то временски распоред Аукција дозвољава. Ако продукт Међузонског капацитета има трајање дуже од једног (1) месеца свака месечна рата се мора подмирити на почетку сваког месеца ако то временски распоред Аукција дозвољава. Ако подмирење доспелог износа за додељена Права на дугорочни преносни капацитет није могуће пре почетка Периода трајања продукта онда се износ подмирује на први следећи фиксни датум доспећа рачуна.
2. Јединствена алокациона платформа издаје рачуне за плаћања свих Права на дугорочни преносни капацитет на месечној основи и то најкасније до десетог (10.) Радног дана сваког месеца.
3. Рачуни се издају за следећа плаћања:
  - (а) износ месечне рате ако Права на дугорочни преносни капацитет има трајање дуже од месец дана у складу са чланом 63, став 4 и чланом 63, став 5;

- (b) доспели износ наведен у члану 63, став 2, ако дугорочно право преноса има трајање једнако периоду од месец дана или мањем;
  - (c) на захтев Регистрованог учесника износи за авансно плаћање месечних рата које би се иначе подмиривале кроз наредне рачуне; као и
  - (d) сви релевантни порези и дажбине у складу са чланом 64.
4. Јединствена алокациона платформа шаље рачун само електронским путем наведеним на својој интернет страници Регистрованом учеснику на адресу електронске поште контакт особе за финансијска питања која је назначена у складу са чланом 9 . Датум издавања фактуре је датум када је фактура послата електронским путем наведеним на интернет страници Јединствене алокационе платформе или датум када је фактура на располагању преко Аукционог система ако се то ради у Радном времену или следећег Радног дана ако се шаље после Радног времена.
5. У случајевима ограничавања Права на дугорочни преносни капацитет, враћања Права на дугорочни преносни капацитет у складу са чланом 40 или обештећења за Права на дугорочни преносни капацитет у складу са чланом 48, у рачунима се узимају у обзир сва плаћања која се приписују Регистрованом учеснику. Плаћања која се приписују Регистрованом учеснику морају:
- (a) се подмити кроз механизам за самообрачунавање („self billing“ механизам) који ће омогућити Јединственој алокационој платформи да издаје фактуре у име и за име Регистрованог учесника; и
  - (b) бити обележена путем исте фактуре као оне која се користи за плаћања Регистрованог учесника у складу са ставом 3 овог члана.
6. Уколико су компензације Регистрованих учесника, услед ограничавања Права на дугорочни преносни капацитет, лимитиране према члану 59 став 2, оне ће бити финансијски поравнате према првој издатој фактури након завршетка одређеног месеца према лимиту одређеном као укупан приход од загушења прикупљен од стране надлежног Оператора преносног система на граници Зоне трговања у одређеном месецу, умањеном за све накнаде исплаћене према члану 40 и члану 48 као и накнаде исплаћене према члану 60 као и члану 61, за одговарајући месец. Укупан приход од загушења у једном месецу је једнак суми 1/12 укупног прихода од годишњих аукција, укупног прихода месечних аукција као и прихода од загушења са осталих временских оквира који су се јавили одређеног календарског месеца на одређеној граници Зона трговања.
7. Фактура ће бити издата након завршетка релевантног периода на којем су израчунати лимити према члану 59 став 2, измирујући неслагања између накнада исплаћених на месечном нивоу и накнада које се исплаћују на основу члана 59 став 2. У случају неизвршења обавеза учесника на тржишту, Оператор преносног система ће осигурати надокнаду трошкова преко одговарајућег Националног Регулаторног Тела у складу са важећим законима.
8. Доспели износи ће бити нетовани од стране Јединствене алокационе платформе узимајући у обзир износ из ставова 3 и 5 овог члана.
9. Ако платни биланс у складу са ставовима 3 и 5 овог члана резултира нето плаћањем Регистрованог учесника Јединственој алокационој платформи, Регистровани учесник подмирује разлику у року од пет (5) Радних дана по датуму издавања фактуре.

10. Уплате Регистрованог учесника у складу са ставом 7 овог члана се прикупљају на следеће начине:
- (а) на основу стандардног поступка, Јединствена алокациона платформа аутоматски прикупља плаћање са наменског Пословног рачуна Регистрованог учесника на одговарајући датум доспећа фактуре; или
  - (б) алтернативно, Регистровани учесник изврши плаћање неаутоматизованим трансакцијама са банковног рачуна како је то наведено током процеса приступања у складу са чланом 9 став 1(һ) на рачун Јединствене алокационе платформе, позивајући се на референцу издате фактуре.
11. Алтернативни поступак се може користити на захтев Регистрованог учесника и уз сагласност Јединствене алокационе платформе. Регистровани учесник ће обавестити Јединствену алокациону платформу електронским путем наведеним на интернет страници Јединствене алокационе платформе о захтеву за коришћење алтернативног поступка најмање два (2) Радна дана пре датума издавања следеће фактуре као што је наведено у ставу 2 овог члана. Када се договори алтернативни поступак, сматраће се да је важећи док се другачије не договори између Регистрованог учесника и Јединствене алокационе платформе.
12. Ако платни биланс описан у ставовима 3 и 5 овог члана резултира нето плаћањима Јединствене алокационе платформе Регистрованом учеснику, Јединствена алокациона платформа мора платити ту разлику у року од седам (7) Радних дана након датума издавања рачуна на банковни рачун који је објављен током процеса приступања на основу члана 9, став 1 од стране Регистрованог учесника који је овлашћен за исплате до датума доспећа.
13. По наплати потраживања описаној у ставу 8 овог члана Јединствена алокациона платформа у складу са њом ажурира Кредитни лимит.
14. Погрешне фактуре ће бити исправљене и регулисане на следећи начин:
- (а) У случају погрешне фактуре која резултира додатним плаћањем Јединствене алокационе платформе или Регистрованог учесника, Јединствена алокациона платформа мора исправити фактуру, а сва дуговања ће бити регулисана што је пре могуће, а најкасније у року од тридесет (30) радних дана, према Регистрованом учеснику или Јединственој алокационој платформи.
  - (б) У случају погрешне фактуре засноване на нетачним информацијама које су доставиле треће стране, Јединствена алокациона платформа ће исправити износ и регулисати износ према Регистрованом учеснику што је пре могуће, а најкасније у року од деведесет (90) радних дана од дана када је Регистровани учесник обавестио Јединствену алокациону платформу о нетачним информацијама.
  - (с) У случају да је грешка на фактури настала услед техничких ограничења, а ако решавање техничког ограничења захтева да Јединствена алокациона платформа аукциони систем, Јединствена алокациона платформа ће решити техничко ограничење, исправити фактуру и регулисати износ према Регистрованом учеснику што је пре могуће, а најкасније у року од сто осамдесет (180) радних дана.
15. Банкарске накнаде банке исплатиоца покрива исплатилац. Банкарске накнаде банке примаоца покрива корисник. Банкарске накнаде било какве посредничке банке покрива Регистровани учесник.

16. Регистровани учесник нема право на накнаду било ког износа, нити на задржавање било каквих дугова у вези са обавезама које произилазе из Аукција, у односу на било каква потраживања према Јединственој алокационој платформи, без обзира на то произлазе ли из Аукција или не. Упркос томе, право на пребијање и право за задржавање нису искључени у случају да је потраживање Регистрованог учесника од Јединствене алокационе платформе установљено правно обвезујућом пресудом или је неоспориво.

Члан 66

Спорови у погледу плаћања

1. Регистровани учесник може оспоравати износ рачуна, укључујући и било који износ приписан Регистрованом учеснику. У том случају Регистровани учесник препорученом поштом или електронским путем наведеним на интернет страници Јединствене алокационе платформе обавештава Јединствену алокациону платформу о природи спора и оспораваном износу чим је то изводљиво, а најкасније у року од петнаест (15) Радних дана по издавању рачуна или књижног задужења. По истеку тог периода сматра се да је Регистровани учесник прихватио рачун.
2. Ако Регистровани учесник и Јединствена алокациона платформа нису у могућности да реше несугласице у року од десет (10) Радних дана по обавештењу, покреће се поступак решавања спорова у складу са чланом 70.
3. Спор не ослобађа Страну од обавезе плаћања доспелих износа у складу са чланом 65.
4. Ако је договорено или решено поступком решавања спорова описаном у члану 70 да износ који је Регистровани учесник платио или примио није правилно исплаћен примењују се следећи поступци:
  - (a) Јединствена алокациона платформа мора Регистрованом учеснику вратити износ укључујући камате које се израчунавају у складу са чланом 62, став 4 у случају да је износ који је Регистровани учесник платио у складу са чланом 65, став 3 и чланом 65, став 6 већи, или ако је износ који је Јединствена алокациона платформа платила нижи од износа дуговања. Јединствена алокациона платформа врши уплату на банковни рачун који је Регистровани учесник навео за овакву одштету у складу са чланом 9, став 1 (h) под условом да је Јединствена алокациона платформа примила износ који треба од релевантних ТСО-ова ако је применљиво..
  - (b) Регистровани учесник плаћа Јединственој алокационој платформи било који износ укључујући и камате које се израчунавају у складу са чланом 62, став 4 у случају да је износ који је Регистровани учесник платио у складу са чланом 65, став 3 и чланом 65, став 6 нижи, или је износ који је Јединствена алокациона платформа платила виши од износа дуговања. Регистровани учесник врши уплату у складу са поступком описаним у члану 65, став 8. По уплати Јединствена алокациона платформа ажурира Кредитни лимит Регистрованог учесника у складу са чланом 65, став 10.
5. Камате плаћене у складу са ставом 4 овог члана примењују се од првог (1.) датума који следи по датуму на који је плаћање доспевало па све до датума на који је оспоравани износ рефундиран, а такође се примењују и на све порезе и дажбине које је по закону потребно платити.

Члан 67

Закаснење уплате и проблеми са плаћањем

1. У случају да Регистровани учесник у потпуности не плати рачун до датума доспећа наведеног на рачуну, Јединствена алокациона платформа обавештава Регистрованог учесника да ће се регистровати проблем са плаћањем ако износ, укључујући и применљиве камате, не буде примљен у року од три (3) Радна дана по слању обавештења. У случају да до наведеног рока не дође до уплате, Јединствена алокациона платформа обавештава Регистрованог учесника да је регистрован проблем са плаћањем.
2. Одмах по регистрању проблема са плаћањем Јединствена алокациона платформа може активирати инструменте обезбеђења плаћања. Након поновљеног инцидента у плаћању, Јединствена алокациона платформа може захтевати од Регистрованог учесника да своје инструменте обезбеђења плаћања у виду банкарске гаранције замени инструментом обезбеђења плаћања у виду готовинског депозита.
3. Уколико дође до проблема са плаћањем у складу са члановима 71 и 72 Јединствена алокациона платформа може привремено обуставити или раскинути Уговор о учешћу.
4. У случају закаснење уплате или рефундирања Стране плаћају камате на доспели износ укључујући порезе и дажбине од првог (1.) дана по датуму доспећа плаћања до датума извршења уплате. Камата је једнака највишем износу од:
  - (a) паушала од 100 €; или
  - (b) у складу са чланом 5 Уредбе 2011/7/ЕУ, осам (8) процентуалних поена годишње преко референтне каматне стопе коју званично објаве националне власти у земљи у којој Јединствена алокациона платформа има седиште, заокружено на најближу половину процентуалног поена.

Поглавље 11

Разно

Члан 68

Трајање и измене и допуне ХАП

1. ХАП која се односе на доделу Права на дугорочни преносни капацитет подлежу изменама и допунама у складу са чланом 4, став 12 FCA Уредбе. Јединствена алокациона платформа мора објавити измењена и допуњена ХАП и послати обавештење о изменама и допунама Регистрованим учесницима.
2. Измене и допуне ће се примењивати од одређеног датума и у време наведено у обавештењу о изменама и допунама, али не пре тридесет (30) календарских дана након што је Јединствена алокациона платформа послала обавештење о изменама и допунама Регистрованим учесницима.
3. Изузев ако Јединствена алокациона платформа изричито није другачије назначила, измењена и допуњена ХАП меродавна су за сва права и обавезе произашле из истих, укључујући и она стечена пре датума измена и допуна, али са датумом извршења након ступања измена и допуна на снагу. У случају да се Финансијска права преноса уведу на одговарајућу границу Зоне трговања која замењују PTR, прелазни аранжмани могу се увести у регионалном или сорецифичном анексу границе који се односи на враћање већ стечених PTR према Поглављу 5 и у вези са правом да номинује такав PTR према Поглављу 7 након што се амандман изврши.
4. Све измене и допуне ових ХАП аутоматски се примењују на Уговор о учешћу који је на снази између Јединствене алокационе платформе и Регистрованог учесника, без потребе да Регистровани учесник потпише нови Уговор о учешћу, али не доводећи у питање право Регистрованог учесника да захтева раскид свог Уговора о учешћу у складу са чланом 72, став 1. Учествовањем на Аукцијама након што је обавештен о изменама и/или прилагођавањима ХАП, и то након што те измене и/или прилагођавања ступе на снагу, Регистровани учесник прихвата измењену тј. валидну и законски правоснажну верзију ХАП.
5. Ако је то захтевано, ХАП и његове анексе периодично ће ревидирати Јединствена алокациона платформа и релевантни Оператори преносних система најмање на сваке две године укључујући у поступак и Регистроване учеснике. Ова ревизија не доводи у питање надлежност националних регулаторних власти и/или Јединствене алокационе платформе које у било ком тренутку могу затражити измене и допуне ових ХАП и њихових анекса у складу са постојећим законодавством.
6. Сви ТСО-ови ће анализирати и истражити ефикасније методе за израчунавање максималних обавеза плаћања за алокацију засновану на прорачуну протока снага у складу са чланом 34(6) и (7) и могу предложити измене и допуне ХАП.
7. У време у које ступају на снагу, ова ХАП подлежу свим тренутно важећим законима и регулативама. У случају да дође до измене закона или било каквог поступка надлежних власти на националном или нивоу Европске уније који имају ефекта на ова ХАП и/или њихове анексе, ова ће се ХАП, у складу са овим чланом, а без обзира на било какву другу одредбу ових ХАП, изменити и допунити у складу са тиме и у складу са чланом 4, став 12 FCA Уредбе.

Члан 69
Одговорност

1. Јединствена алокациона платформа и Регистровани учесник искључиво су одговорни за испуњење обавеза које преузму или којима подлежу, односно које произилазе из, или су повезане са, ХАП и Уговором о учешћу.
2. У вези са било којим другим одредбама ових ХАП, Јединствена алокациона платформа одговорна је само за штету насталу:
  - (а) због преваре, грубе непажње или намерне повреде правила рада,
  - (б) због смрти или повреде која је произашла из грубе непажње њених запослених, заступника или подизвођача.
3. У одступању од става 2(а) овог члана, одговорност за индиректне и последичне штете, укључујући, али не ограничавајући се на губитак профита, губитак прилике, губитак шансе и губитке у трговању, искључена је у свим случајевима.
4. Ради избегавања сумње, Јединствена алокациона платформанеће бити одговорна за штету коју претрпе Регистровани учесници као резултат техничких проблема, осим ако тај поступак или пропуст није резултат преваре, крајње непажње или намерног лошег поступања. Јединствена алокациона платформа морала је адекватно тестирати рачунарске системе и другу техничку опрему под својом надлежношћу пре њиховог пуштања у рад и одговорна је за њихово одговарајуће одржавање.
5. Регистровани учесник мора обештетити и наставити обештећивати Јединствену алокациону платформу и њене службенике, запослене и заступнике при, односно од, сваког губитка или одговорности (укључујући и правне трошкове) повезане са директном штетом коју је узроковао, коју било која Страна може претрпети или узроковати због било каквог потраживања треће стране, због било каквог директног губитка (који је претрпео подносилац или било који од његових службеника, заступника, подизвођача или запослених повезаних са овим ХАП. Одговорност Регистрованих учесника за индиректну, последичну штету је искључена у свим случајевима.
6. Јединствена алокациона платформа и сваки Регистровани учесник прихватају и сагласни су да задрже за себе корист од става 3 овог члана, а такође и као повереници и заступници за своје службенике, запослене и заступнике.
7. Регистровани учесник је сам одговоран за своје учествовање у Аукцијама укључујући, али не ограничавајући се на следеће случајеве:
  - (а) правовремено достављање својих Понуда и обавештење о трансферу и враћању капацитета;
  - (б) технички квар информационог система на страни Регистрованог учесника који спречава комуникацију путем канала предвиђених у складу са овим ХАП.
8. У случају обештећења у складу са чланом 48. или накнади за ограничење настале због Више силе или у случају обезбеђивања рада система у границама оперативне сигурности или Ванредне ситуације у складу са чланом 59, чланом 60 и чланом 61, Регистровани учесници немају право на другу накнаду осим накнаде описане у овим ХАП.
9. Регистровани учесник је одговоран за све санкције, казне или накнаде које финансијске власти могу наметнути Јединственој алокационој платформи за нетачан обрачун пореза због нетачних или непотпуних информација које им достави Регистровани учесник.

10. Овај члан остаје на снази и по раскиду Уговора о учешћу са Регистрованим учесником.

Члан 70

Решавање спорова

1. Не доводећи у питање ставове 6 и 8 овог члана, у случају спора Јединствена алокациона платформа и Регистровани учесник ће прво покушати да дођу до заједничког решења путем заједничких консултација у складу са ставом 2. У ту сврху Страна која иницира спор шаље обавештење другој Страни у којој наводи:
  - (a) постојање Уговора о учешћу између Страна;
  - (b) разлог спора;
  - (c) предлог за састанак, физички или не, ради споразумног решавања спора.
2. Стране се морају састати у року од двадесет (20) Радних дана по обавештењу о спору и покушати да дођу до заједничког решења спора. Ако договор не буде постигнут или не буде одговора у року од тридесет (30) Радних дана од датума горе поменутог обавештења, Страна може питање спора упутити вишем пословодству Страна у сврху решавања спора у складу са ставом 3.
3. Виши представник Јединствене алокационе платформе и Регистрованог учесника који су овлашћени за решавање спорова морају се састати у року од двадесет (20) Радних дана од захтева и покушати да дођу до заједничког решења спора. Ако представници не могу решити спор у року од двадесет (20) Радних дана од састанка односно дужег периода које може бити договорено, онда се спор решава арбитражом у складу са чланом 4.
4. Уколико се спор намерава упутити на решавање арбитражом у складу са ставом 3, Јединствена алокациона платформа или Регистровани учесник могу другу Страну обавестити о природи спора и о томе да спор намеравају упутити на решавање арбитражом. Арбитража се спроводи у складу са Арбитражним правилима Међународне привредне коморе (ICC). Арбитража се спроводи пред једним (1) арбитром који се именује у договору са обе Стране изузев ако Страна не захтева именовање три (3) арбитра. У случају да постоји само један (1) арбитар, Стране се морају договорити о његовом именовању у року од два (2) месеца по обавештавању Стране која спор упућује на арбитражу. Ако се Стране не успеју договорити, арбитра именује суд Међународне привредне коморе (ICC). Уколико постоје три (3) арбитра тужилац именује једног (1) арбитра, а тужени једног (1). Арбитри које је именovala свака Страна онда именују председника арбитражног суда у року од три (3) Радна дана од потврде именовања другог арбитра од Стране туженог. Ако се арбитри које је именovala свака Страна не могу договорити о именовању председника, председника именује Суд Међународне привредне коморе. Арбитража се одвија у седишту Јединствене алокационе платформе изузев ако није другачије одређено Уговором о учешћу у складу са меродавним правом ових ХАП, а језик арбитражног поступка је енглески. Одредбе о хитном арбитру у складу са Арбитражним правилима суда Међународне привредне коморе не примењују се, већ се примењују привремене мере и судске забране према меродавним законима.
5. Одлуке арбитраже су коначне и обавезујуће за Јединствену алокациону платформу и релевантног Регистрованог учесника од дана доношења. Јединствена алокациона платформа и Регистровани учесник морају спровести сваку одлуку арбитраже везано за спор без одлагања и сваки се одриче права на жалбу или обраћања суду или другој судској власти, у мери у којој такво одрицање може бити пуноважно.
6. Без обзира на ставове 3 и 4 овог члана Стране могу заједно договорити да ће спор повезан са овим ХАП решити на суду, а не арбитражом.

7. У случају кашњења са плаћањем, а без обзира на члан 67 и ставове 1 до 4 овог члана, Страна може подићи тужбу суду против друге Стране за било који доспели износ из ових Алокационих правила или који је везан за њих, који није плаћен дуже од двадесет (20) Радних дана од дана доспећа.
8. Стране су сагласне да се тужба из става 6 или става 7 може подићи на било ком надлежном суду. Регистровани учесник се неопозиво одриче сваког приговора сада и у будућности везано за место одржавања судског поступка на било ком надлежном суду, односно било каквог приговора да је дотични поступак покренут на непримереном месту.
9. Без обзира на било какво помињање споразумног решења, стручног решења или арбитраже у складу са овим чланом, Јединствена алокациона платформа и Регистровани учесник настављају испуњавати своје обавезе према овим ХАП и Уговору о учешћу Регистрованог учесника.
10. Овај члан остаје важећи и у случају раскида Уговора о учешћу Регистрованог учесника.

Члан 71

Привремена обустава Уговора о учешћу

1. Јединствена алокациона платформа може путем обавештења Регистрованом учеснику привремено обуставити права повезана са овим ХАП и то са тренутним дејством уколико Регистровани учесник прекрши своје обавезе према овим Алокационим правилима, а што може имати значајан утицај на Јединствену алокациону платформу и то на следећи начин:
  - (a) ако Регистровани учесник не плати неки доспели износ који дугује Јединственој алокационој платформи у складу са чланом 67;
  - (b) ако Регистровани учесник не осигура инструменте обезбеђења плаћања у складу са чланом 25;
  - (c) било какво кршење правила које може имати значајан финансијски утицај на Јединствену алокациону платформу;
  - (d) Јединствена алокациона платформа има разлога да верује да Регистровани учесник више не задовољава један или више услова за учествовање у Аукцијама у складу са овим ХАП изузев ако се не примењује раскид уговора у складу са чланом 72.
  - (e) ако је Регистровани учесник под економским и трговинским санкцијама које могу имати значајан утицај на Јединствену алокациону платформу.
2. У сваком случају мањег кршења обавеза према овим ХАП, али не ограничено на пропуст Регистрованог учесника да благовремено обавести Јединствену алокациону платформу о измени достављених информација у складу са чланом 9, Јединствена алокациона платформа може обавештењем информисати Регистрованог учесника да му права која произилазе из ових ХАП могу бити привремено одузета уколико се не исправи догађај због којег долази до привременог одузимања и то у року наведеном у обавештењу. Привремена обустава ступа на снагу по истеку рока датог за отклањање нерегуларности, уколико до исправке није дошло.
3. По ступању на снагу привремене обуставе у складу са ставовима 1 и 2 овог члана, важи следеће:

- (a) У случају привремене обуставе у складу са чланом 71, став 1 (а) до (д) Регистровани учесник под привременом обуставом више не може учествовати на Аукцијама или у трансферу или враћању Права на дугорочни преносни капацитет, и уколико плаћање Права на дугорочни преносни капацитет није у потпуности подмирено или у потпуности осигурано инструментима обезбеђења плаћања Регистрованог учесника под привременом обуставом, Регистровани учесник под привременом обуставом нема право на коришћење Права на дугорочни преносни капацитет (да номинује или да добије накнаду за капацитет) у складу са Поглављем 7.
- (b) у случајевима суспензије у складу са чланом 71(1), став 1(е), Регистровани учесник више не може учествовати на Аукцијама или у трансферу или враћању дугорочних права преноса. Суспендовани Регистровани учесник нема право да користи (да номинује или да добије накнаду за капацитет) Права на дугорочни преносни капацитет према Глави 7.
4. У сврху уклањања недоумица, Права на дугорочни преносни капацитет која Регистровани учесник не може користити, као резултат привремене обуставе уговора, Јединствена алокациона платформа може понудити на следећим Аукцијама и Јединствена алокациона платформа неће враћати накнаду за Права на дугорочни преносни капацитет у складу са чланом 48.
5. Јединствена алокациона платформа може повући обавештење из става 1 или 2 овог члана у било ком тренутку. Иако је послала обавештење у складу са ставом 1 или 2 овог члана, Јединствена алокациона платформа може послати и додатна, односно друга обавештења у било ком тренутку везано за исти или други догађај који је изазвао привремену обуставу.
6. Када Регистровани учесник исправи или отклони догађај због којег је дошло до привремене обуставе, а о којем је обавештен путем обавештења који шаље Јединствена алокациона платформа, Јединствена алокациона платформа у разумном року враћа Регистрованом учеснику његова права везано за коришћење додељених Права на дугорочни преносни капацитет и његово право учествовања на Аукцијама и/или трансферу и враћању Права на дугорочни преносни капацитет слањем писаног обавештења Регистрованом учеснику. Од датума ступања на снагу реактивације уговора Права на дугорочни преносни капацитет додељена пре привремене обуставе, а која су остала неискоришћена, могу се номинovati ако се ради о PTR, а Регистровани учесник може учествовати на Аукцијама и/или трансферу и враћању Права на дугорочни преносни капацитет, и има право на накнаду за Права на дугорочни преносни капацитет у складу са чланом 48.
7. Уколико Јединствена алокациона платформа Регистрованом учеснику пошаље обавештење у складу са ставом 1 или 2 овог члана, такво обавештење не ослобађа Регистрованог учесника од његових обавеза плаћања у складу са Поглављем 10, укључујући и обавезе плаћања везано за Права на дугорочни преносни капацитет за која је Регистровани учесник изгубио право коришћења у складу са ставом 2. Ради избегавања недоумице и само у случају обуставе у складу са чланом 71 став 1 е), регистровани учесник има право да прими цео или део износа уплаћеног оригиналног производа. Јединствена алокациона платформа ће извршити повраћај износа уплаћеног за оригинални производ након одобрења трансфера од стране свог банкарског партнера.

Члан 72

Раскид Уговора о учешћу

1. Регистровани учесник може у било ком тренутку затражити од Јединствене алокационе платформе раскид Уговора о учешћу у којем је он једна уговорна Страна. Раскид ступа на снагу тридесет (30) Радних дана по пријему захтева за раскид уговора од стране Јединствене алокационе платформе, и након што се подмире све неизмирене обавезе плаћања, који у сврху уклањања недоумица укључује неку и све преостале рате за цео Период трајања продукта Права на дугорочни преносни капацитет са Периодом трајања продукта од једног (1) или више месеци..
2. Регистровани учесник може раскинути Уговор о учешћу, у којем је он Страна, уколико Јединствена алокациона платформа прекрши обавезу која произилази из ових ХАП или Уговора о учешћу и то у следећим случајевима:
  - (а) када Јединствена алокациона платформа у више наврата не исплати износ који дугује Регистрованом учеснику, а то на њега има значајан финансијски утицај;
  - (б) уколико дође до значајног кршења обавеза о поверљивости у складу са чланом 75.
3. Регистровани учесник шаље обавештење Јединственој алокационој платформи у којој наводи разлог за раскид уговора, и оставља јој двадесет (20) Радних дана да исправи прекршај. Ако Јединствена алокациона платформа не исправи прекршај у горе наведеном року, раскид ступа на снагу одмах по истеку рока. Носилац Права на дугорочни преносни капацитет чији се Уговор о учешћу раскида, у складу са овим ставом, није обавезан да плати преостале рате за Права на дугорочни преносни капацитет и има право на накнаду у опсегу у којем свака рата укључује износ повезан са коришћењем након раскида уговора, а који се израчунава на пропорционалној основи од датума на који раскид уговора ступа на снагу.
4. Уколико догађаје који узрокују раскид уговора у складу са ставом 5 узрокује Регистровани учесник, Јединствена алокациона платформа може путем обавештења Регистрованом учеснику раскинути Уговор о учешћу, укључујући и права Регистрованог учесника у складу са овим ХАП. Раскид уговора према овом ставу ступа на снагу на датум обавештења, односно било који други каснији датум наведен у обавештењу. Регистровани учесник не може у некој каснијој фази склопити Уговор о учешћу са Јединственом алокационом платформом све док постоје околности које су узроковале раскид, односно све док нема довољних гаранција да опет неће доћи до кршења уговора.
5. Догађаји који узрокују раскид уговора из става 4 су следећи:
  - (а) ако су права Регистрованог учесника привремено обустављена дуже од тридесет (30) Радних дана;
  - (б) ако се Регистровани учесник не квалификује за учествовање на Аукцијама у складу са чланом 10;
  - (с) ако је Регистровани учесник од Јединствене алокационае платформе примио три обавештења о инцидентима са јединственим плаћањем у истој календарској години, како је описано у члану 68. став (3) овог ХАП;
  - (д) ако Регистровани учесник изнова крши ова ХАП или Уговор о учешћу, без обзира да ли је могуће исправити прекршај или не;

- (e) ако релевантне власти одреде да је Регистровани учесник починио злоупотребу или превару, и затраже од Јединствене алокационе платформе да раскине Уговор о учешћу у којем је Регистровани учесник Страна или, се сложе да Јединствена алокациона платформа има разлога да верује да је Регистровани учесник починио злоупотребу или превару учешћем на Аукцијама и трансферу/враћању Права на дугорочни преносни капацитет;
  - (f) ако је Регистровани учесник предузео било какав чин који може довести до штете или смањења ефикасности Аукционог система (при чему се подразумева да се такав чин догодио уколико дође до било каквог понашања које се може сматрати нападом на информациони систем као што је, али не ограничавајући се на, ускраћивање услуге, спам, вирус, насилни упад, напад тројанским вирусом) или
  - (g) ако је Регистровани учесник био неактиван у пословном односу са Јединственом алокационом платформом дуже од петнаест (15) месеци. Ради јасноће, Јединствена алокациона платформа ће обавестити Регистрованог учесника пре предстојећег раскида.
6. По ступању на снагу раскида уговора у складу са ставовима 1 до 3 овог члана, па надаље, Регистровани учесник више не може учествовати на Аукцијама или у трансферу или у враћању Права на дугорочни преносни капацитет која је стекао. Поглавља 5, 6 и 7 се не односе на та стечена Права на дугорочни преносни капацитет. У сврху уклањања недоумица, Права на дугорочни преносни капацитет која је Јединствена алокациона платформа забранила за коришћење услед раскида уговора, Јединствена алокациона платформа може понудити у следећим Аукцијама и Јединствена алокациона платформа неће враћати накнаду за Права на дугорочни преносни капацитет у складу са чланом 48.
7. Раскид Уговора о учешћу не односи се на права и обавезе према или везано за Уговор о учешћу и овим ХАП која су настала пре раскида уговора уколико није другачије изричито наведено у овом члану. У складу с тим, сваки Регистровани учесник до чијег раскида Уговора о учешћу дође, остаје одговоран према ХАП и подлеже свим правима и обавезама у складу са овим ХАП. Овај се став примењује без обзира на остале правне лекове којима Јединствена алокациона платформа располаже према овим ХАП.

Члан 73

Виша сила

1. Јединствена алокациона платформа или Регистровани учесник, који се позива на Вишу силу, одмах другој Страни шаље обавештење у којој описује природу Више силе и њено предвиђено трајање и наставља да шаље извештаје у вези Више силе са одговарајућом учестановшћу у току трајања Више силе. Уговорна Страна која се позива на Вишу силу мора учинити сваки могући напор да ограничи последице Више силе.
2. Обавезе, дужности и права Стране под утицајем Више силе привремено се обустављају од настанка Више силе, уз изузетак одредби о поверљивости у складу са чланом 75.
3. Привремена обустава према ставу 2 подлеже доле наведеном:
  - (a) привремена обустава не може бити већег опсега, односно дужег трајања, него што захтева Виша сила;
  - (b) привремена обустава је на снази све док Страна која се позива на Вишу силу улаже разумне напоре да исправи своју немогућност испуњавања обавеза.
4. Последице настанка Више силе, које нису предмет расправе или судског спора између Јединствене алокационе платформе и Регистрованог учесника, су:

- (a) Страна која се позива на Вишу силу не може бити одговорна за плаћање накнаде за насталу штету због неизвршавања или делимичног извршавања свих или дела својих обавеза током трајања Више силе, односно када је то неизвршавање или делимично извршавање директна последица Више силе;
  - (b) стечена Права на дугорочни преносни капацитет која су у потпуности плаћена а постану предмет Више силе надокнађују се за период трајања Више силе у складу са применљивим законима и овим ХАП;
  - (c) када је носилац Права на дугорочни преносни капацитет Страна која се позива на догађај Више силе, Јединствена алокациона платформа може, у сопствену корист, поново доделити Права на дугорочни преносни капацитет тог носиоца на следећим Аукцијама у току трајања Више силе.
5. Уколико Виша сила траје дуже од шест (6) месеци, Јединствена алокациона платформа, односно сваки Регистровани учесник могу, у обавештењу достављеном у било ком тренутку у току трајања Више силе дуже од тог периода, једнострано раскинути Уговор о учешћу. Раскид уговора ступа на снагу десет (10) Радних дана након слања обавештења односно на било који каснији датум наведен у обавештењу. Носилац Права на дугорочни преносни капацитет чији је Уговор о учешћу раскинут у складу са овим ставом нема обавезу плаћања преосталих рата за Права на дугорочни преносни капацитет и има право на повраћај средстава у опсегу у којем свака рата укључује износ повезан са коришћењем након раскида уговора, а који се израчунава на пропорционалној основи од датума на који раскид уговора ступа на снагу.
6. У сврху уклањања недоумица овај члан остаје на снази без обзира на одредбе Поглавља 9 везано за ограничавање Права на дугорочни преносни капацитет.

Члан 74 Обавештења

1. Сва обавештења или саопштења која се издају, односно везано за ова ХАП морају бити на енглеском језику.
2. Изузев ако није другачије изричито речено у овим ХАП, сва обавештења или друга саопштења између Јединствене алокационе платформе и сваког Регистрованог учесника морају бити у писаном облику и шаљу се електронским путем као што је специфицирано од стране Јединствене алокационе платформе на њеној интернет страници, са назнаком за представника друге Стране који је наведен у Уговору о учешћу или о коме је Регистровани учесник доставио обавештење у међувремену, у складу са чланом 9.
3. У доле наведеним случајевима сва обавештења и друга саопштења се шаљу у писму које се доставља лично без могућности враћања или се шаљу препорученом поштом или курирском службом:
  - (a) закључивање Уговора о учешћу у складу са чланом 6;
  - (b) привремена обустава и раскид уговора у складу са члановима 71 и 72; и
  - (c) достављање Банкарске гаранције у складу са чланом 21, став 3, у случају када је Банкарска гаранција потписана ручно.
4. У следећим случајевима сва обавештења и саопштења сматрају се примљеним:
  - (a) код личне доставе, када се потврђује пријем; или

- (b) код препоручене пошиљке, на дан који следи након забележеног датума испоруке; или
  - (c) код слања електронским путем наведеним на интернет страници Јединствене алокационе платформе, када је испоручена другој Страни али само ако је затражена и добијена потврда пријема од Стране која шаље поруку електронским путем.
5. Уколико је обавештење или друго саопштење примљено ван уобичајеног Радног времена на Радни дан, сматра се да је примљено на почетку Радног времена следећег Радног дана.

Члан 75

Поверљивост

1. Уговор о учешћу и све друге размењене информације повезане са његовом припремом и применом од стране учесника на тржишту су поверљиве.
2. У складу са ставом 3 овог члана, Јединствена алокациона платформа и сваки Регистровани учесник који је прималац поверљивих информација везано за ова ХАП мора чувати поверљивост тих информација и не сме директно или индиректно откривати, објављивати, одавати, преносити нити користити било коју поверљиву информацију ни на који други начин изузев у сврху којој је намењена.
3. Без обзира на став 2 овог члана, Јединствена алокациона платформа или Регистровани учесник могу открити поверљиве информације трећој страни уз пристанак друге Стране чије се информације откривају, и то у писаном облику и под условом да Страна којој се откривају информације гарантује да је трећа страна, везана истим обавезама што се тиче поверљивости какве су наведене у овим ХАП, и које друга Страна директно извршава.
4. Без обзира на став 2 овог члана Јединствена алокациона платформа или Регистровани учесник може открити поверљиве информације Стране чије се информације откривају:
  - (a) у опсегу изричито дозвољеном односно разматраном у ХАП;
  - (b) свакој особи која је директор, службеник, запослени, агент, саветник или осигуралац примаоца информација и која мора знати поверљиве информације везано за ова ХАП;
  - (c) у опсегу у којем је то потребно како би се удовољило применљивим националним, односно законима Европске уније као што је Уредба (ЕУ) бр. 1227/2011 и Уредба (ЕУ) бр. 543/2013, односно свим другим релевантним домаћим административним актима као што су правила о раду преносног и дистрибутивног система;
  - (d) у опсегу у којем је то потребно суду, арбитражу или административном трибуналу или вештаку у судском поступку у којем је прималац информација Страна;
  - (e) у опсегу у којем то може затражити надлежни Оператор преносног система за правилно испуњење своје мисије и својих обавеза у складу са применљивим законима и овим ХАП било сам или преко агената или саветника;
  - (f) у опсегу у којем је то потребно како би се добила одобрења или сагласности од стране компетентних тела.
5. Даље, обавезе које произлазе из овог члана не односе се на следеће:

- (a) ако Страна која прима информације може доказати да су у време откривања те информације већ биле јавно доступне;
  - (b) ако Страна која прима информације достави доказ да је од времена откривања наведена информација законски добијена од треће стране или је постала јавно доступна;
  - (c) на достављене поверљиве информације, у складу са правним и регулаторним одредбама, у приложеном облику из којег се не могу извести никакве информације специфичне за учесника на тржишту;
  - (d) на информације чија је објава експлицитно дозвољена овим ХАП.
6. Обавезе поверљивости из овог члана остају на снази у року од пет(5) година по раскиду Уговора о учешћу Регистрованог учесника.
7. Потписом Уговора о учешћу и разменом поверљивих информација не преносе се никаква права на патенте, знање или било који други облик интелектуалног власништва везано за информације или алате које једна Страна ставља на располагање другој према овим ХАП.

Члан 76

Пренос права и подуговарање

1. Јединствена алокациона платформа може доделити, обновити или на било који други начин пренети своја права или обавезе према Уговору о учешћу или овим ХАП другој Јединственој алокационој платформи. Јединствена алокациона платформа мора обавестити Регистроване учеснике о промени електронским путем наведеним на својој интернет страници са потврдом пријема што је пре могуће, односно у сваком случају барем десет(10) Радних дана пре датума када промена ступа на снагу.
2. Без обзира на члан 41, Регистровани учесник не може пренети, обновити или на било који други начин пренети своја права или обавезе према Уговору о учешћу или овим ХАП без претходне писане сагласности Јединствене алокационе платформе.
3. Ниједна одредба овог члана не спречава Јединствену алокациону платформу или Регистрованог учесника да склопи подуговор у вези са овим ХАП. Склапање подуговора од стране Регистрованог учесника не ослобађа Регистрованог учесника обавеза или дуговања према његовом Уговору о учешћу или овим ХАП. Склапање подуговора од стране Јединствене алокационе платформе не ослобађа Јединствену алокациону платформу било које обавезе или одговорности према ХАП.

Члан 77

Надлежно право

Ова ХАП уређена су и састављена у складу са применљивим законом локације регистрованог седишта Јединствене алокационе платформе изузев ако није другачије наведено у Уговору о учешћу.

Члан 78

Језик

Меродавни језик ових ХАП је енглески. У сврху отклањања недоумица, тамо где Оператори преносних система морају превести ова ХАП на национални језик, у случају недоследности између енглеске верзије коју је објавила Јединствена алокациона платформа и било које верзије на националном језику, меродавна ће бити енглеска верзија коју је објавила Јединствена алокациона платформа.

Члан 79

Интелектуално власништво

Ниједна уговорна Страна према овим ХАП не стиче никакво право, звање, дозволу или удео у било каквим правима на интелектуално власништво друге Стране.

Члан 80

Односи међу Странама

1. Однос Јединствене алокационе платформе и Регистрованог учесника је однос пружаоца услуге и корисника услуге. Изузев ако није изричито наведено у овим ХАП, ништа што ова ХАП садрже или имплицирају не представља, нити се сматра да представља Јединствену алокациону платформу или Регистрованог учесника, партнера, агента или правног заступника друге Стране у било коју другу сврху, укључујући трансфер права на дугорочни преносни капацитет, односно ништа не ствара нити имплицира да ствара партнерство, посредништво или повереништво између Страна.
2. Регистровани учесник прихвата да ни Јединствена алокациона платформа нити било која друга особа, која делује у име, или је повезана са Јединственом алокационом платформом, не може на било који начин представљати, саветовати, давати гаранције, нити предузимати било шта везано за ова ХАП, Уговоре о учешћу или откривене информације или било шта друго у вези ових ХАП, Уговоре о учешћу и откривене информације или било какве друге трансакције или аранжмане разматране овим ХАП, Уговоре о учешћу и откривене информације изузев ако је специфично прописано овим ХАПили Уговором о учешћу.

Члан 81

Непостојање права треће стране

Јединствена алокациона платформа и сваки Регистровани учесник прихватају и сагласни су да лице које не представља Страну у Уговору о учешћу између њих, укључујући и било ког другог учесника на тржишту, нема право спровођења ових ХАП односно Уговора о учешћу између Јединствене алокационе платформе и тог Регистрованог учесника.

Члан 82

Одрицање од права

1. Никакав пропуст или кашњење у остваривању права, овлашћења или правних лекова, према овим ХАП не нарушавају нити укидају та нити било која друга права, овлашћења или правне лекове. Никакво делимично или потпуно остварење права, овлашћења или правних лекова не спречава нити нарушава било какво даље остварење тих или других права, овлашћења или правних лекова у складу са законом или овим ХАП.
2. Свако одрицање од права, овлашћења или правног лека у складу са овим ХАП мора бити у писаном облику и може да подлеже било каквим условима које давалац сматра примереним. Изузев ако није изричито другачије наведено, свако одрицање ступа на снагу у тренутку и само у сврху за коју је дато.

Члан 83

Целовитост уговора

Ова ХАП и Уговор о учешћу садрже или се изричито односе на цели уговор између Јединствене алокационе платформе и сваког Регистрованог учесника везано за предмет уговора и изричито искључују било какве гаранције, услове или друге аранжмане имплициране законом или праксом и замењују све претходне споразуме и договоре између Јединствене алокационе платформе и сваког Регистрованог учесника у вези с тим. Јединствена алокациона платформа и сваки Регистровани учесник прихватају и

потврђују да нико од њих не приступа овим ХАП или Уговором о учешћу ослањајући се на било какво представљање, гаранцију или други аранжман (изузев ако су лажно дати) који се у потпуности не одражава у овим ХАП или Уговором о учешћу.

Члан 84

Искључивост правних лекова

Права и правни лекови који произилазе из ових ХАП и Уговора о учешћу на која Јединствена алокациона платформа и сваки Регистровани учесник има право су искључива а не кумулативна, и сходно томе, у опсегу у којем је то законски дозвољено, искључују и замењују сва темељна (али не и процедурална) права или правне лекове наведене или који се подразумевају, или које имају по закону или статуту, а везано за предмет ових ХАП и Уговора о учешћу. У складу са тиме, Јединствена алокациона платформа и сваки Регистровани учесник се на овај начин одричу у највећем могућем опсегу свих права или правних лекова које имају по закону или статуту, чиме се узајамно ослобађају, уколико су било који од њихових службеника, запослених или агената одговорни по закону или статуту, у истом опсегу и од свих задужења, дуговања, одговорности или обавеза које имају по закону или статуту везано за предмет којим се баве ХАП и Уговор о учешћу, те прихватају да неће спроводити нити један од њих, изузев онако како је овде изричито прописано.

Члан 85

Недељивост одредби

Ако било који део ових ХАП или Уговора о учешћу било који надлежни суд или резултат арбитраже или наредба било које надлежне власти прогласи неважећим, неприменљивим или незаконитим, ништавност, неприменљивост или незаконитост не спречава нити утиче на остале одредбе ових ХАП и Уговора о учешћу који остају на снази и применљиви су без обзира на проглашену ништавност, неприменљивост или незаконитост. Било какав неважећи, незаконит и неприменљив део или одредба замениће се важећим, законитим и/или применљивим делом односно одредбом на начин да се постигне жељени економски и законски учинак.

**Специфични Анекс за границу Зона трговања
Хрватска – Србија на Хармонизована
Алокациона правила за расподелу права на
дугорочни преносни капацитет**

Поглавље 1
Опште одредбе
Члан 1
Предмет и обим

1. Овај Анекс на Хармонизована Алокациона правила за расподелу Права на дугорочни преносни капацитет (у даљем тексту "ХАР") се односи на члан 51 Уредбе Комисије (ЕУ) 2016/1719 којом се успостављају смернице за расподелу дугорочних капацитета (у даљем тексту "Уредба FCA") које се не могу директно применити на границе Зона трговања ван Европске уније (у даљем тексту "ЕУ"). Граница између зона трговања Хрватска-Србија још није у саставу ниједног од Региона за прорачун капацитета (CCR), јер није наведено у Анексу 1 Одлуке Агенције за сарадњу енергетских регулатора (ACER) бр. 06/2016 од 17. новембра 2016. о предлогу Оператора преносних система електричне енергије за одређивање региона за прорачун капацитета.
2. У складу са чланом 4 ХАР-а, регионалне или граничне специфичности могу се увести за једну или више граница Зона трговања. Овај анекс ХАР-а (у даљем тексту "Анекс") има за циљ да примени ХАР (измењен и допуњен овим Анексом) на границу Зоне трговања Хрватска - Србија, која није још увек део нити једног Региона за прорачун капацитета, односно на границу Зоне трговања између Хрватског оепратора преносног сустава д.д. . (у даљем тексту ХОПС) и ЕМС АД Београд (у даљем тексту ЕМС). Правила описана овим Анексом су регулисана важећом законском легислативом ЕУ или важећим законским регулативама Енергетске Заједнице и/или важећим националним законодавством. Референце на TSO или на Оператора преносног система стога укључују референце на ЕУ Операторе преносних система и Операторе преносних система потписнике Споразума о Енергетској Заједници. Референце на NRA или Национална Регулаторна Тела укључују референце на ЕУ Национална Регулаторна Тела и Национална Регулаторна Тела потписнике Споразума о Енергетској Заједници.
3. Овај анекс ступа на снагу на дан ступања на снагу ХАР у складу са применљивим националним регулаторним режимима. Овај анекс може бити предмет ревизије (рецензије) према захтеву Националних Регулаторних Тела. У случају да је потребна измена Анекса на основу одлуке Националних Регулаторних Тела, примењује се члан 68 ХАР-а.
4. Уколико постоји било која неусаглашеност између било које одредбе у главном тексту ХАР-а и Анекса, примењиваће се одредбе прописане Анексом. Капитализовани изрази у овом анексу су дефинисани у ХАР-у за који се овај анекс прилаже.
5. Алокациона платформа на граници између Зона трговања ЕМС-а и ХОПС ће бити обезбеђена од стране алокационе куће JAO S.A. (Joint Allocation Office).

Поглавље 2
Опште одредбе
Члан 2
Дефиниције и тумачење

1. Термин Јединствена алокациона платформа је замењен термином Алокациона платформа у целом документу са следећим значењем:

Алокациона платформа означава JAO S.A. (Joint Allocation Office);

2. Термин Алокациона правила допуњује члан 2 ХАР-а са следећим значењем:

Алокациона правила представљају Хармонизована Алокациона правила за расподелу права на дугорочни преносни капацитет (ХАР).

Поглавље 3

Ограничавање Права на дугорочни преносни капацитет

Члан 3

Рокови за гарантованост дан унапред

1. Овај члан 3 допуњује члан 58 ХАР-а.
2. За границе Зона трговања где постоји разлика у времену затварања тржишта дан унапред са 2 стране границе Зоне трговања, раније време затварања тржишта дан унапред ће представљати основу за одређивање рока за гарантованост дан унапред.

Члан 4

Накнада за ограничавање у сврху обезбеђивања рада система у границама оперативне сигурности пре рока за гарантованост дан унапред

1. Овај члан 4 замењује члан 59 ХАР-а.
2. У случајевима ограничавања, а у сврху обезбеђивања рада система у границама оперативне сигурности, које настану пре рока за гарантованост дан унапред, накнада за сваки сат погођен ограничењем и за сваког Регистрованог учесника израчунава се као Право на дугорочни преносни капацитет у MW по сату који одговара разлици између додељених Права на дугорочни преносни капацитет која је Регистровани учесник имао пре и након ограничавања, помножено са Маргиналном ценом иницијалне Аукције.

Члан 5

Накнада за ограничавања услед Више силе или Ванредне ситуације након рока за гарантованост дан унапред

1. Овај члан 5 замењује члан 61 ХАР-а.
2. У случају Више силе или Ванредне ситуације након рока за гарантованост дан унапред, носиоци ограничених Права на дугорочни преносни капацитет имају право на обештећење које се израчунава као Право на дугорочни преносни капацитет у MW по сату који одговара разлици између додељених Права на дугорочни преносни капацитет која је Регистровани учесник имао пре и након ограничавања, помножено са Маргиналном ценом иницијалне Аукције.

Члан 6

Накнада носиоцима Права на дугорочни преносни капацитет за неноминована Права на прекогранични преносни капацитет

1. У циљу избегавања сумње, референца у члану 48(3) на члан 59 ХАР-а је такође измењена Анексом и члан 48(3) ХАР-а се из тог разлога замењује ставом 2 овог члана.
2. Алокациона платформа ће исплатити накнаду носиоцима Права на дугорочни преносни капацитет у складу са чланом 4(2) овог Анекса за неноминована Права на прекогранични

преносни капацитет која нису поново додељена на одговарајућем дневном алокационом поступку из других разлога од оних наведених у члану 48(2) ХАР-а.

Поглавље 4

Права на дугорочни преносни капацитет

Члан 7

Тип Права на дугорочни преносни капацитет

У складу са чланом 4 ХАР-а, врста Права на дугорочни преносни капацитет која ће бити примењена на граници Зоне трговања Хрватска – Србија је Право на прекогранични преносни капацитет према UIOSI (Use It Or Sell It principle - искористи или продај) принципу.

Члан 8

Временски оквир дугорочних капацитета

Права на дугорочни преносни капацитет на граници Зоне трговања Хрватска– Србија ће се додељивати унапред за временске хоризонте месец и година.

Члан 9

Врста продукта

1. Права на дугорочни преносни капацитет ће се додељивати као базни продукт са фиксним износом MW у току Периода трајања продукта.
2. Продукт може да садржи Периоде смањеног капацитета, тј. одређене календарске дане и/или сате у оквиру Периода трајања продукта, у којима су Међузонаски капацитети понуђени у смањеном износу MW-а, узимајући у обзир предвиђене специфичне ситуације у мрежи (нпр. планирано одржавање, дугорочни испади, предвиђени проблеми са балансирањем).
3. Уколико продукт који се нуди у аукционом поступку укључује Периоде смањеног капацитета, Спецификација аукције ће укључивати, за сваки Период смањеног капацитета, информацију о трајању Периода смањеног капацитета и износа понуђених капацитета.

Члан 10

АТС прорачун

1. Додела дугорочних права преноса на граници зоне трговања између Хрватске и Србије вршиће се коришћењем АТС (Available Transmission Capacity) израчунатог приступом заснованом на НТЦ методи прорачуна. Одредбе ХАР-а које се односе на доделу дугорочних права преноса израчунатих приступом заснованим на протоку неће се примењивати.

Члан 11

Датум ступања на снагу и примена

1. Алокациона правила ступају на снагу након одобрења Националних регулаторних тела, а примењиваће се ради расподеле капацитета почевши од 1. јануара 2025. године.